

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain, vapaasta sivistystyöstä annetun lain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:n ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 4 §:n sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia, vapaasta sivistystyöstä annettua lakia, ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annettua lakia, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöstä sekä työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöstä.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetusta laista ja vapaasta sivistystyöstä annetusta laista ehdotetaan kumottaviksi valtionrahoituksen perusteena käytettävien yksikköhintojen tasoa rajoittavat säännökset, joilla on toteutettu julkisen talouden tasapainottamiseksi vuosina 1993—1995 tehdyt valtionosuuksien vähennykset opetus- ja kulttuuritoimessa. Yksikköhinnat määräytyisivät vuoden 2002 alusta toteutuneiden keskimääräisten kustannusten perusteella. Lakeihin ehdotetaan tehtäviksi opetus- ja kulttuuritoimen osalta muutokset, jotka aiheutuvat kunnille ja kuntayhtymille palautettujen arvonlisäverojen takaisinperintäjärjestelmästä luopumisesta. Kuntien ja kuntayhtymien valtionrahoitus määräytyisi vuodesta 2002 arvonlisäverottomien yksikköhintojen perusteella. Lakeihin ehdotetaan lisäksi tehtäväksi yhteisvaluutta euroon siirtymisen edellyttämät muutokset. Laeissa olevat markkamäärät muutetaan eu-

roiksi ja sana "markka" korvataan sanalla "euro". Suomenkielisessä tekstissä ilmaisu "markkamäärä" ja sen eri taivutusmuodot korvataan ilmaisulla "euromäärä" ja sen eri taivutusmuodoilla. Ruotsinkielisessä tekstissä käytetään sen sijaan ilmaisua "belopp" sekä voimassaolevassa laissa että ehdotuksessa.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöstä sekä työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että maksullisena palvelutoimintana järjestettyyn koulutukseen ennen vuoden 2001 alkua myönnetyn valtionavustuksen poistumiseen liittyvän siirtymäkauden avustuksen voimassaoloaikaa jatketaan yhdellä vuodella, jolloin mainittua siirtymäkauden avustusta myönnettäisiin viimeisen kerran vuonna 2004.

Ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lakien mukainen koulutuksen järjestämislupa voitaisiin myöntää myös valtion liikelaitokselle.

Esitys liittyy valtion vuoden 2002 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 2002 alusta.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIAALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT	4
1. Nykytila.....	4
1.1. Valtionrahoituksen perusteena käytettävien yksikköhintojen taso	4
1.2. Arvonlisäverojen käsittely yksikköhinnoissa	6
1.3. Maksullisena palvelutoimintana järjestettyyn koulutukseen myönnetty valtionavustus	7
1.4. Koulutuksen järjestämislupa.....	8
1.5. Yhteisvaluutta euroon siirtyminen.....	9
2. Ehdotetut muutokset	9
2.1. Yksikköhintojen palauttaminen toteutuneiden kustannusten tasolle	9
2.2. Kunnille ja kuntayhtymille palautettujen arvonlisäverojen takaisinperin- täjärjestelmästä luopuminen	10
2.3. Maksullisena palvelutoimintana järjestettyyn koulutukseen myönnetty valtionavustus	11
2.4. Koulutuksen järjestämislupa.....	12
2.5. Yhteisvaluutta euroon siirtyminen.....	12
3. Esityksen vaikutukset	12
3.1. Taloudelliset vaikutukset	12
Yksikköhintojen tasoa rajoittavien säännösten kumoaminen.....	12
Siirtyminen arvonlisäverottomiin yksikköhintoihin.....	13
Maksullisena palvelutoimintana järjestettyyn koulutukseen myönnetty valtion- avustus	14
3.2. Organisatoriset vaikutukset ja henkilöstövaikutukset	15
4. Asian valmistelu	15
5. Riippuvuus muista esityksistä.....	15
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	16
1. Lakiehdotusten perustelut	16
1.1. Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta	16
1.2. Laki vapaasta sivistystyöstä.....	20
1.3. Laki ammatillisesta koulutuksesta	22
1.4. Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta.....	22
1.5. Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta 22	
1.6. Laki työvoimapolitiitisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 12 §:n muut- tamisesta	22
2. Voimaantulo	23

LAKIEHDOTUKSET	24
opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta.....	24
vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta	32
ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:n muuttamisesta.....	34
ammattillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta.....	34
opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta.....	35
työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta an- netun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta	36
LIITE	37
RINNAKKAISTEKSTIT	37
opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta.....	37
vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta	54
ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:n muuttamisesta.....	58
ammattillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta.....	59
opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta.....	60
työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta an- netun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta	61

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Valtionrahoituksen perusteena käytettävien yksikköhintojen taso

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaan perusopetuksen, lukion, ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen opiskelijaa kohden määräytyvät yksikköhinnat, laskennallisen opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen opetustuntia kohden määräytyvät yksikköhinnat ja kirjaston asukaskohtaiset yksikköhinnat lasketaan joka toinen vuosi edellisenä vuotena toteutuneiden kustannusten perusteella. Vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaan kansalaisopistojen, kansanopistojen, liikunnan koulutuskeskusten ja opintokeskusten opetustuntia, opiskelijaviikkoa ja opiskelijavuorokautta kohden määrättävät yksikköhinnat lasketaan joka toinen vuosi niin ikään edellisenä vuotena toteutuneiden kustannusten mukaan. Koulutus- ja kulttuuripalveluiden järjestäjille myönnetään valtionrahoitusta, joka lasketaan mainittujen yksikköhintojen perusteella.

Perusopetuksessa, lukiossa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakouluissa, taiteen perusopetuksessa ja kirjastossa valtionrahoitus kattaa keskimäärin 57 prosenttia yksikköhintojen perusteella lasketuista laskennallisista kustannuksista kuntien rahoitusosuuden ollessa siten keskimäärin 43 prosenttia. Vapaassa sivistystyössä valtionosuus on kansanopistoissa ja kansalaisopistoissa 57 prosenttia sekä liikunnan koulutuskeskuksissa ja opintokeskuksissa 65 prosenttia yksikköhintojen perusteella lasketuista laskennallisista kustannuksista.

Eräiden opetuspalveluiden valtionrahoitus on sidottu edellä mainittujen yksikköhintojen perusteena oleviin kustannuksiin siten, että valtionrahoituksen perusteena käytettävä yksikköhinta lasketaan lain mukaan suoraan keskimääräisen yksikköhinnan tai jonkin toisen koulutus- tai oppilaitosmuodon yksikköhinnan perusteella taikka yksikköhintaa porrastetaan keskimääräisen yksikköhinnan pe-

rusteella. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 19 §:n 7 momentin mukaan esimerkiksi oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinta on 80 prosenttia ammatillisen koulutuksen keskimääräisestä yksikköhinnasta. Mainitun lain nojalla annetun opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun asetuksen (806/1998) 10 §:n mukaan ammatillisen koulutuksen yksikköhintoja korotetaan majoitusedun saaneiden opiskelijoiden osalta neljällä eri tavalla siten, että korotus on asetuksella säädetty prosenttiosuus ammatillisen koulutuksen keskimääräisestä yksikköhinnasta. Sisäoppilaitoksessa järjestettävän perusopetuksen ja lukiokoulutuksen yksikköhintaa korotetaan määrällä, joka niinkään lasketaan prosenttiosuutena mainitusta ammatillisen koulutuksen keskimääräisestä yksikköhinnasta. Ulkomailla ja koulukodissa järjestettävän perusopetuksen yksikköhinnat määräytyvät puolestaan perusopetuksen keskimääräisen yksikköhinnan perusteella. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 20 §:n 4 momentin mukaan ammattikorkeakouluissa järjestettävien ammatillisten erikoistumisopintojen yksikköhinta on sama kuin ammattikorkeakoululle määrätty yksikköhinta. Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 11 §:n 6 momentin mukaan kesäyliopiston opetustuntien yksikköhinta on sama kuin kansalaisopiston yksikköhinta asutusrakenteeltaan kesäyliopiston sijaintikunnan kanssa samanlaisessa kunnassa.

Yksikköhinnat eivät nykyisin käytännössä vastaa keskimääräisiä toteutuneita kustannuksia. Vuosina 1993—1995 tehtiin osana julkisten menojen säästötoimenpiteitä leikkauksia opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden perusteena käytettäviin yksikköhintoihin. Nämä lainsäädäntöön otettuihin erityissäännöksiin perustuvat prosenttimääräiset leikkaukset kohdistuivat opetus- ja kulttuuritoimen laitosten ylläpitäjille maksettaviin valtionosuuksiin ja ne alensivat vastaavasti kotikuntien maksuosuuksia laitosten ylläpitäjille. Yksikköhintojen alennukset koskivat perusopetusta, lukiota, ammatillista koulutusta, kirjastoja, kansalaisopistoja, musiikkiop-

pilaitoksia, kansanopistoja, liikunnan koulutuskeskuksia ja opintokeskuksia. Ammattikorkeakoulujärjestelmän syntymisen myötä leikkaukset ulotettiin koskemaan myös ammattikorkeakoulujen rahoituksen perusteena käytettäviä yksikköhintoja.

Yksikköhintoihin tehdyillä leikkauksilla pyrittiin saamaan aikaan toiminnallisia säästöjä opetus- ja kulttuuritoimissa. Yksikköhintojen leikkaukset johtivatkin menojen alentumiseen ylläpitäjätasolla. Esimerkiksi perusopetuksen oppilaskohtaiset kiinteähintaiset menot alenivat vuodesta 1990 vuoteen 1996 noin kahdeksalla prosentilla. Lukiossa menojen aleneminen oli tuolloin peräti 16 prosenttia. Yleisen taloudellisen tilanteen paranemisen myötä opetus- ja kulttuuritoimen kustannukset ovat kuitenkin jälleen nousseet 1990-luvun lopulta lähtien.

Vuosina 1996—1998 uudet julkisten menojen säästöt kohdistettiin myös opetustoimen osalta pelkästään kuntiin ja kuntatalouteen yleensä. Yksikköhintoja ei enää alennettu lisää, vaan uudet säästöt toteutettiin asukaskohtaisesti. Aikaisemmin toteutetut yksikköhintojen leikkaukset jäivät edelleenkin voimaan. Perusopetuksen, lukion, ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulujen, kirjastojen, kansalaisopistojen ja opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen yksikköhintoihin tehdyt leikkaukset on vuodesta 1999 lukien pidetty voimassa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 65 §:ssä säädetyn yksikköhintojen kattosäännön nojalla. Vastaavanlainen vuosien 1997 ja 1998 yksikköhintojen laskentaa koskeva kattosäännös sisältyi myös ennen vuotta 1999 voimassa olleeseen opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun lakiin (705/1992).

Voimassa olevan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 65 §:n 1 momentin mukaan vuoden 1999 yksikköhinnat laskettiin vuoden 1997 toteutuneiden kustannusten perusteella siten, että vuodelle 1999 määrättyjen yksikköhintojen ja vuoden 1998 valtionosuuksia laskettaessa sovellettujen vuoden 1997 oppilas-, opiskelija-, opetustunti- ja asukasmäärien mukaisesti lasketut valtionosuuden perusteet eivät ylittäneet kustannustason muutoksilla korjattuja vuonna 1998 sovellettuja valtionosuuden laskennallisia pe-

rusteita. Mainitun pykälän mukaan edellä mainittuihin toimintoihin määrättyjen yksikköhintojen keskinäiset suhteet vastasivat vuonna 1999 näiden toimintojen kustannustoteutumaa vuonna 1997. Julkisen talouden säästöpäätösten mukaisesti lopullisia yksikköhintoja alennettiin kuitenkin tasasuuruisesti sen mukaan kuin todellisten kustannusten mukaiset valtionosuuden laskennalliset perusteet vuodelle 1999 olisivat ylittäneet vuonna 1998 sovelletut kustannustason muutoksella korjatut valtionosuuden perusteet.

Opetustoimen ja kirjaston valtionrahoituksen perusteena käytettäviin yksikköhintoihin ennen vuotta 1996 tehdyt alennukset säädettiin asteittain purettavaksi vuosina 2001—2003. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 65 §:ää muutettiin vuoden 2001 alusta voimaan tulleella lailla (1146/2000) siten, että vuoden 2001 yksikköhintoihin tehtiin viiden prosentin keskimääräinen tasokorotus vuoden 2000 yksikköhintoihin verrattuna. Lisäksi lain mukaan vuonna 2002 tulisi tehdä kolmen prosentin keskimääräinen tasokorotus laskettuna vuoden 2001 yksikköhintatasosta. Vuonna 2003 yksikköhinnat vastaisivat vuoden 2001 tietojen perusteella laskettavia todellisia keskimääriä kustannuksia. Järjestely koskee perusopetuksen, lukion, ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen oppilasta ja opiskelijaa kohden laskettavia yksikköhintoja, kirjaston asukaskohtaisia yksikköhintoja sekä kansalaisopistojen ja taiteen perusopetuksen opetustuntia kohden laskettavia yksikköhintoja.

Teknisesti yksikköhintojen jälkeenyjääneisyyden purkaminen toteutettiin siten, että opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 65 §:ssä säädettyä yksikköhintojen tasoa rajoittavaa valtionosuuksien laskennallisten perusteiden yhteismäärää (yksikköhintojen kattosääntöä) korotettiin vuonna 2001 edellä mainitulla viidellä prosentilla vuodesta 2000. Vuoden 2002 yksikköhintoja laskettaessa kattona olevaa valtionosuuden perusteiden yhteismäärää korotettaisiin vastaavasti kolmella prosentilla vuodesta 2001. Lisäksi yksikköhintoja laskettaessa otetaan huomioon kullekin varainhoitovuodelle arvioitu kustannustason muutos siten kuin kuntien valtionosuuslaissa (1145/1996) säädetään.

Kuntien valtionosuuslain 3 §:n 2 kohdan perusteella mainitun lain mukaisesti arvioidut kustannustason muutokset otetaan huomioon enintään täyteen ja vähintään puoleen määrään kustannustason arvioidusta muutoksesta.

Näin ollen vuoden 2001 yksikköhinnat laskettiin vuonna 1999 toteutuneiden kustannusten perusteella edellä todetun kattosäännön rajoissa. Eri koulutusmuotojen yksikköhintojen keskinäiset suhteet muuttuivat vuodesta 1997 vuoteen 1999 tapahtuneen kustannuskehityksen mukaisesti. Vuoden 2002 yksikköhinnat laskettaisiin korottamalla vuoden 2001 yksikköhintoja laskettaessa käytettyä kattosääntöä kolmella prosentilla ja tarkistamalla yksikköhintoja tämän lisäksi kustannustason muutoksen edellyttämällä tavalla. Eri koulutusmuotojen yksikköhintojen keskinäiset suhteet eivät muuttuisi vuonna 2002. Vuoden 2003 yksikköhinnat laskettaisiin suoraan koulutusmuodoittain toteutuneiden keskimääräisten kustannusten perusteella ilman yksikköhinnan tasoa rajoittavaa kattosääntöä.

Kansanopistoissa, liikunnan koulutuskeskuksissa ja opintokeskuksissa järjestettävässä vapaan sivistystyön koulutuksessa yksikköhintoihin tehtyjä alennuksia ei pidetty voimassa edellä kuvatulla opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 65 §:ssä säädetyllä tavalla, vaan yksikköhinnat jäädettiin aikaisempien vuosien tasoon säätämällä yksikköhinnaksi edellisen vuoden yksikköhinnat tarkistettuna varainhoitovuoden kustannustasoon. Ennen vuotta 2001 mainittujen oppilaitosten vapaan sivistystyön toiminnan yksikköhinnat perustuivat vapaasta sivistystyöstä annetun lain 30 §:ään, jonka mukaan kansanopistojen, liikunnan koulutuskeskusten ja opintokeskusten yksikköhinnaksi vuodelle 1999 tuli määrätä vuodelle 1998 määrätty yksikköhinnat arvioidulla kustannustason muutoksella tarkistettuna. Vuoden 2000 yksikköhinnat puolestaan määräytyivät vastaavasti vuoden 1999 yksikköhintojen perusteella.

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain mainittua 30 §:ää muutettiin vuoden 2001 alusta voimaan tulleella lailla (1147/2000) siten, että valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten vuoden 2001 yksikköhinnaksi määrättiin kustannustason muutoksella tarkistettu

vuoden 2000 yksikköhinta korotettuna viidellä prosentilla. Valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten yksikköhinta vuodelle 2002 laskettaisiin korottamalla kustannustason muutoksella tarkistettua vuoden 2001 yksikköhintaa kolmella prosentilla. Vuonna 2003 mainitut yksikköhinnat määräytyisivät suoraan vuoden 2001 toteutuneiden kustannusten perusteella. Kansanopistoissa ja opintokeskuksissa yksikköhinnat ovat määräytyneet ilman poikkeusmenettelyä toteutuneiden kustannusten perusteella vuodesta 2001.

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 30 §:n mukaan kansalaisopistojen yksikköhintojen määrittämisestä vuosille 1999—2002 on soveltuvin osin voimassa, mitä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 65 §:ssä säädetään. Näin ollen pääasiassa kuntien ylläpitämien kansalaisopistojen opetustuntikohtaisten yksikköhintojen laskentaan on sovellettu samaa kattosääntöä kuin laskettaessa perusopetuksen, lukion, ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulujen, kirjastojen ja laskennallisen opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen yksikköhintoja.

Edellä todettujen toimenpiteiden johdosta valtionrahoituksen perusteena käytetyt yksikköhinnat olivat vuonna 2001 koulutuksen järjestäjien ilmoittamien vuoden 1999 kustannustietojen perusteella perusopetuksessa, lukiossa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakouluissa, opetustuntimäärän perusteella rahoitettavassa taiteen perusopetuksessa, kirjastossa, kansalaisopistoissa ja liikunnan koulutuskeskuksissa keskimäärin seitsemän prosenttia alemmat kuin niiden tulisi vuoden 1999 toteutuneiden kustannusten perusteella laskettuina olla.

1.2. Arvonlisäverojen käsittely yksikköhinnoissa

Lainsäädännön nojalla järjestettävän ja rahoitettavan koulutuksen järjestäjät ja kulttuuripalveluiden tuottajat maksavat ulkopuolelta hankkimiensa tavaroiden ja palveluiden hankintahintoihin sisältyvää arvonlisäveroa. Siten myös kunnat ja kuntayhtymät ovat velvollisia suorittamaan arvonlisäveroa niistä ulkopuolelta hankkimistaan tavaroista ja palveluista, joita ne tarvitsevat koulutus- ja kult-

tuuripalveluiden tuottamiseen. Arvonlisäverolain (1501/1993) 130 §:n mukaan kunnille ja kuntayhtymille kuitenkin palautetaan niiden maksamat arvonlisäverot. Tällä pyritään turvaamaan kuntien ja kuntayhtymien itse tuottamien ja ulkopuolelta hankittavien tavaroiden ja palveluiden yhdenvertainen kohtelu verotusjärjestelmässä, koska kuntien ja kuntayhtymien itse tuottamista tavaroista ja palveluista ei makseta arvonlisäveroa.

Kuntien ja kuntayhtymien maksamien ja niille palautettujen arvonlisäverojen tulee kuitenkin jäädä lopulta kuntasektorin rasiutukseksi. Tämän vuoksi kunnille ja kuntayhtymille palautetut arvonlisäverot peritään kunnilta takaisin valtiolle siten kuin arvonlisäveron palautusten takaisinperinnästä kunnilta annettussa laissa (79/1994) säädetään. Tämä takaisinperintä perustuu kunnan asukasmäärään ja takaisinperittävä määrä ei siten riipu siitä, kuinka paljon kukin kunta on todellisuudessa maksanut arvonlisäveroa ja saanut arvonlisäverojen palautuksia. Vaikka myös kuntayhtymille palautetaan niiden maksamat arvonlisäverot, valtio ei peri takaisin arvonlisäveroja kuntayhtymiltä, vaan kunnat vastaavat takaisinperinnästä myös kuntayhtymien osalta.

Koska arvonlisäverot jäävät lopulta myös kuntien ja kuntayhtymien osalta kuntasektorin rasiutukseksi, lasketaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksen perusteena käytettävät perusopetuksen, lukion, ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulujen, vapaan sivistystyön oppilaitosten, opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen ja kirjaston yksikköhinnat arvonlisäverollisten kustannusten perusteella. Mainitut yksikköhinnat kattavat siten myös maksetut arvonlisäverot. Tämä koskee sekä käyttökustannusten että perustamishankkeiden valtionrahoituksen perusteena käytettäviä yksikköhintoja.

Opetustoimen rahoitusjärjestelmässä valtionrahoitus maksetaan yksikköhinnan mukaisena suoraan koulutuksen järjestäjälle. Näin ollen myös kuntayhtymät saavat yksikköhintarahoitukseen, joka kattaa arvonlisäverot. Lisäksi niille palautetaan niiden maksamat arvonlisäverot. Kuntayhtymien käytettävissä lopulta olevasta rahamäärästä päätetään kuntayhtymän jäsenkuntien hyväksymässä kun-

tayhtymän perussopimuksessa. Usein perussopimuksessa on päätetty, että kuntayhtymä saa pitää itsellään yksikköhintarahoituksen kokonaisuudessaan. Eräät kuntayhtymät kuitenkin maksavat saamiensa arvonlisäverojen palautuksia kuntayhtymän jäsenkunnille valtion jäsenkunnilta takaisinperimien arvonlisäverojen katteeksi.

Arvonlisäveron osuus kuntien ja kuntayhtymien käyttökustannusten valtionrahoituksen perusteena olevien yksikköhintojen laskennassa käytettävistä kustannuksista oli vuonna 1999 seuraava:

perusopetus	2,84 %
lukio	2,09 %
ammattillinen peruskoulutus	4,20 %
ammattikorkeakoulut	4,38 %
kansanopistot	5,00 %
kansalaisopistot	1,92 %
kirjastot	3,45 %

Arvonlisäveron osuus perustamishankkeiden valtionosuuden perusteena käytettävistä laskennallisista kustannuksista on 21,8 prosenttia.

Yksityiset koulutuksen järjestäjät eivät kuulu edellä selostetun arvonlisäverojen palautus- ja takaisinperintäjärjestelmän piiriin. Niille hankintoihin sisältyvät arvonlisäverot ovat välittömiä kustannuksia.

1.3. Maksullisena palvelutoimintana järjestettyyn koulutukseen myönnetty valtionavustus

Ammatillisen koulutuksen järjestäjälle, joka opetusministeriön sille määräämän koulutuksen järjestämisluvan nojalla järjesti koulutusta maksullisena palvelutoimintana, voitiin vuoden 2000 loppuun asti myöntää vuosittain mainittua toimintaa varten valtionavustusta valtioneuvoston vahvistamien perusteiden mukaisesti. Tämä avustus vastasi ammatillisille aikuiskoulutuskeskuksille ja valtakunnallisille ammatillisille erikoisoppilaitoksille ennen vuoden 1999 alkua myönnettyä yleistä toiminta-avustusta ja sitä myönnettiin vuoden 2000 loppuun niille koulutuksen järjestäjille, jotka ennen vuoden 1999 alkua olivat ylläpitäneet mainittuja oppilaitoksia. Avustus maksullisena palvelutoimintana järjestettävään koulutukseen oli vuonna 2000 suuruudeltaan 9 prosenttia mainitun koulutuksen järjestämi-

sestä aiheutuneista kustannuksista eli yhteensä noin 135 miljoonaa markkaa (22,71 miljoonaa euroa).

Maksullisena palvelutoimintana järjestettävän koulutuksen valtionavustusta koskevat säännökset kumottiin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetusta laista vuoden 2001 alusta lukien. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain (1211/2000) voimaantulosäännöksen 2 momentissa säädettiin mainitun avustuksen poistamiseen liittyvästä siirtymäkauden valtionavustuksesta. Mainitun säännöksen mukaan koulutuksen järjestäjälle, joka oli vuonna 2000 saanut valtionavustusta maksullisena palvelutoimintana järjestettävään koulutukseen, myönnetään vuonna 2001 siirtymäkauden avustusta vuoden 2000 valtionavustusta vastaava markkamäärä. Vuonna 2002 valtionavustusta myönnetään kaksi kolmasosaa ja vuonna 2003 yksi kolmasosa vuoden 2000 valtionavustuksesta. Jos koulutuksen järjestäjä lopettaa toimintansa, avustusta myönnetään toiminnan päättymiseen saakka toiminta-aikaa vastaavana suhteellisenä osuutena vuotuisesta avustuksesta.

Sekä maksullisena palvelutoimintana järjestettävään koulutukseen myönnetty valtionavustus että sen poistamiseen liittyvä siirtymäkauden avustus otetaan huomioon koulutuksen hankintahintaa alentavana tekijänä työvoimaviranomaisten hankkiessa työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukaisesti koulutusta avustusta saaneilta koulutuksen järjestäjiltä.

Maksullisena palvelutoimintana järjestettävään koulutukseen myönnetyn valtionavustuksen poistaminen ja tähän liittynyt siirtymäkauden avustus olivat osa vuoden 2001 alusta toteutettua ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitusjärjestelmän kokonaisuudistusta, jossa ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksessa luovuttiin lääninhallitusten suorittamiin ammatillisen lisäkoulutuksen hankintoihin perustuvasta rahoituksesta kumoamalla ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksesta annettu laki (1138/1996) erillisellä kumoamislailla (1212/2000). Vuoden 2001 alusta ammatillista lisäkoulutusta on rahoitettu opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesti joko laskennallisella valtionosuusjärjestelmällä tai lääninhallituksen

myöntämällä valtionavustuksilla. Lisäksi valtion vuoden 2001 lisätalousarvioon otettiin vuosille 2001 ja 2002 tehtyyn tulopoliittiseen sopimukseen liittyen erilliselle momentille 100 miljoonaa markkaa (16,82 miljoonaa euroa) jonka opetusministeriö jakaa harkinnanvaraisina valtionavustuksina nykyisin laskennallisen valtionrahoitusjärjestelmän piirissä oleville ammatilliseen aikuiskoulutukseen erikoistuneille ammatillisen koulutuksen järjestäjille työelämän ajankohtaisiin koulutustarpeisiin vastaavan koulutuksen järjestämiseen.

Vastauksessaan hallituksen esitykseen ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 144/2000 vp) eduskunta edellytti, että hallitus asettaa pikaisesti parlamentaarisen toimikunnan selvittämään aikuiskoulutuksen koko kentän tavoitteita, kysynnän ja tarjonnan yhteensovittamista sekä rahoitusta. Opetusministeriö asetti tämän vuoksi maaliskuussa 2001 työryhmän, jonka tehtävänä on muun ohella tehdä ehdotukset aikuiskoulutuksen toteuttamisen vaatimista resursseista, rahoituksen suuntaamisesta ja rahoituspohjasta pitäen valtion kustannusten osalta enimmäistasona vuoden 1999 valtion talousarvion aikuiskoulutusresursseja.

1.4. Koulutuksen järjestämislupa

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) 8 §:n 1 momentin ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) 4 §:n 1 momentin mukaan lupa järjestää mainituissa laeissa tarkoitettua koulutusta voidaan myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 1 §:n 1 momentin mukaan laissa säädetään kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle muun ohella ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaiseen koulutukseen myönnettävästä rahoituksesta.

Koulutuksen järjestämislupa ja lakisääteistä rahoitusta voidaan siten myöntää kunnan ja kuntayhtymän lisäksi rekisteröidylle yhteisölle ja säätiölle. Rekisteröityjä yhteisöjä ovat osakeyhtiölaissa (734/1978) tarkoitetut

osakeyhtiöt, yhdistyslain (503/1989) mukaisesti rekisteröidyt yhdistykset, osuuskuntalaissa (247/1954) tarkoitetut osuuskunnat ja uskonnonvapauslain (267/1922) mukaisesti rekisteröidyt uskonnolliset yhdyskunnat. Periaatteessa koulutuksen järjestämislupa olisi mahdollista myöntää myös avoimelle yhtiölle ja kommandiittiyhtiölle, mutta näiden yhtiöiden luonne elinkeinotoimintaa harjoittavina yhteisöinä ja niihin liittyvä yhtiömiesten henkilökohtainen vastuu soveltuvat huonosti julkisten koulutuspalveluiden järjestämisen tarkoitukseen. Käytännössä koulutuksen järjestämislupia on kuntien ja kuntayhtymien lisäksi osakeyhtiöillä, rekisteröidyillä yhdistyksillä ja säätiöillä.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan valtion liikelaitoksesta annetun lain (627/1987) mukaiselle valtion liikelaitokselle ei sen sijaan ole mahdollista myöntää lupaa järjestää ammatillisesta koulutuksesta annetun lain tai ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaista koulutusta. Valtion liikelaitoksia ovat esimerkiksi Hallinnon kehittämiskeskus ja Ilmailulaitos.

1.5. Yhteisvaluutta euroon siirtyminen

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun lakiin ja vapaasta sivistystyöstä annettuun lakiin sisältyy eräitä markkamääriä. Tällaisia markkamääriä ovat ensinnäkin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun 9 §:n 4 momentissa säädetyt markkamäärät, jotka lisätään kunnan asukasta kohden laskettavaan rahoitusosuuteen julkisen talouden tasapainottamiseksi toteutettujen valtionosuuksien vähennysten perusteella sekä lukion ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta ja ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksesta valtiolle aiheutuvien kustannusten perusteella. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksessa annetun lain 52 §:n ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain 20 §:n mukaan alle 10 000 markan (1681,88 euron) suuruisista mainittujen lakien nojalla annettuun päätökseen perustuvaa suoritusta ei makseta eikä peritä takaisin. Lisäksi kumpaankin mainittuun lakiin sisältyy runsaasti säännöksiä joissa viitataan säädetyllä tavalla laskettaviin markkamääriin.

Markka rahayksikkönä poistuu käytöstä vuonna 2002 ja vuoden alusta Suomessa siirrytään yhteisvaluutta euroon, jolloin myös lainsäädäntöön sisältyvät markkamäärät ja viittaukset laskettaviin markkamääriin tulee korvata yhteisvaluutta eurolla.

2. Ehdotetut muutokset

2.1. Yksikköhintojen palauttaminen toteutuneiden kustannusten tasolle

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetusta laista ja vapaasta sivistystyöstä annetusta laista ehdotetaan kumottavaksi valtionrahoituksen perusteena käytettävien yksikköhintojen tasoa rajoittavat säännökset, joilla on toteutettu julkisen talouden tasapainottamiseksi vuosina 1993—1995 tehty valtionosuuksien vähennykset. Esityksen mukaan yksikköhinnat määräytyisivät jo vuoden 2002 alusta toteutuneiden keskimääriäisten kustannusten perusteella. Esitys perustuu tulopoliittisen sopimuksen yhteydessä tehtyyn hallituksen kannanottoon, jolla kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen korotuksen vaikutuksia lievennetään. Mainittujen lakien mukaan yksikköhinnat lasketaan toteutuneiden kustannusten perusteella joka toinen vuosi. Vuoden 2001 yksikköhinnat on laskettu vuoden 1999 toteutuneiden kustannusten perusteella. Näin ollen vuoden 1999 kustannukset ovat pohjana laskettaessa yksikköhintoja myös vuodelle 2002. Esityksen mukaan vuoden 2002 yksikköhinnat lasketaan vuoden 1999 toteutuneista kustannuksista ottaen huomioon kustannustasossa 1999—2002 tapahtuneet muutokset kuntien valtionosuuslaissa säädetyllä tavalla. Yksikköhintojen tasoa rajoittavien säännösten purkaminen nostaa yksikköhintoja kustannustason muutoksesta aiheutuvan korotuksen lisäksi keskimäärin 5,6 prosentilla verrattuna vuoden 2001 yksikköhintojen tasoon. Valtion vuoden 2002 talousarvioesityksen mukaan arvioidusta kustannustason muutoksesta otetaan yksikköhintoja laskettaessa huomioon puolet.

Yksikköhintojen tasoa rajoittavan katto säännön purkaminen koskee perusopetuksen, lukion, ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulujen, opetustuntimäärän perus-

teella rahoitettavan taiteen perusopetuksen, kansalaisopistojen, liikunnan koulutuskeskusten ja kirjaston valtionrahoituksen perusteena käytettäviä yksikköhintoja. Esitys korottaa myös niitä yksikköhintoja ja yksikköhintoihin säännösten mukaan tehtäviä korotuksia, jotka perustuvat jonkin mainitun koulutusmuodon keskimääräiseen yksikköhintaan tai koulutuksen järjestäjän omaan yksikköhintaan. Näin ollen esitys korottaa myös esimerkiksi perusopetuksen järjestäjälle opilasta kohden määräytyvää yksikköhinnan perusteella laskettavaa esiopetuksen yksikköhintaa, ammatillisen koulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan perusteella laskettavaa oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhintaa sekä kaikissa koulutusmuodoissa majoitusedun saavien opiskelijoiden osalta tehtävää yksikköhinnan korotusta. Kansanopistojen ja opintokeskusten yksikköhinnat ovat jo vuodesta 2001 vastanneet näiden opilaitosmuotojen keskimääräisiä kustannuksia.

2.2. Kunnille ja kuntayhtymille palautettujen arvonlisäverojen takaisinperintäjärjestelmästä luopuminen

Lakeihin ehdotetaan tehtäväksi opetus- ja kulttuuritoimen osalta muutokset, jotka aiheutuvat kunnille ja kuntayhtymille palautettujen arvonlisäverojen takaisinperintäjärjestelmästä luopumisesta. Kuntien ja kuntayhtymien valtionrahoitus määräytyisi vuodesta 2002 arvonlisäverottomien kustannusten mukaan laskettujen yksikköhintojen perusteella. Esitys liittyy tältä osin hallituksen esitykseen laeiksi arvonlisäveron palautusten takaisinperinnästä kunnilta annetun lain kumoamisesta sekä arvonlisäverolain, verontilityslain ja tuloverolain 124 §:n muuttamisesta. Mainitussa esityksessä arvonlisäveron palautusten takaisinperinnästä kunnilta annettu laki ehdotetaan kumottavaksi ja luovuttavaksi menettelystä, jossa kunnilta peritään asukasmäärän mukaisessa suhteessa takaisin valtiolle arvonlisäverot, jotka ovat sisältyneet kuntien ja kuntayhtymien ulkopuolelta hankkimien tavaroiden ja palveluiden hankintahintaan ja jotka valtio on palauttanut arvonlisäveroa maksaneille kunnille ja kuntayhtymille.

Opetus- ja kulttuuritoimen osalta valtionosuuksien vähennys ehdotetaan toteutettavaksi siten, että niissä opetus- ja kulttuuritoimen yksikköhinnoissa, jotka lasketaan joka toinen vuosi toteutuneiden kustannusten perusteella, ei nykyisestä poiketen otettaisi kustannuksena huomioon tavaroiden ja palveluiden hankintahintaan sisältyneitä arvonlisäveroja. Esitys koskee tältä osin perusopetuksen, lukion, ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulujen, opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen, kansalaisopistojen, kansanopistojen, liikunnan koulutuskeskusten, opintokeskusten ja kirjaston valtionrahoituksen perusteena käytettäviä yksikköhintoja. Esitys alentaisi myös niitä yksikköhintoja, joita ei lasketa toteutuneiden kustannusten perusteella, mutta yksikköhinnat lain mukaan määräytyvät edellä mainittujen koulutusmuotojen keskimääräisten yksikköhintojen tai koulutuksen järjestäjän oman yksikköhinnan perusteella. Tällaisia ovat esimerkiksi esiopetuksen yksikköhinnat, oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinnat sekä ammatillisen lisäkoulutuksen opiskelijatyövuotta kohden laskettavat yksikköhinnat.

Yksikköhintojen määräytyminen arvonlisäverottomien kustannusten perusteella poistaa nykyiseen järjestelmään liittyvän kuntien ja kuntayhtymien erilaisen rahoituskohtelun, jossa kuntayhtymät ovat saaneet kuntiin verrattuna ylikompensatiota arvonlisäveroihin.

Yksikköhinnat lasketaan kunkin koulutusmuodon osalta erikseen asianomaisen koulutusmuodon toteutuneiden kustannusten perusteella. Kirjaston yksikköhinnat lasketaan kirjastojen toteutuneiden kustannusten perusteella. Arvonlisäveron osuus yksikköhinnassa vaihtelee eri koulutusmuodoissa ja kirjastossa, joten arvonlisäveron jättäminen kustannuspohjan ulkopuolelle vaikuttaa eri koulutus- ja kulttuuripalveluiden yksikköhintoihin eri tavalla sen mukaan, kuinka paljon kunkin palvelun kustannuksiin todellisuudessa sisältyy arvonlisäveroja.

Arvonlisäveron palautusten takaisinperintäjärjestelmä on koskenut vain kuntia ja kuntayhtymiä. Koska yksityiset koulutuksen järjestäjät eivät ole olleet menettelyn piirissä,

yksityisten koulutuksen järjestäjien tulee valtionrahoituksen perusteena käytettävien yksikköhintojen jatkossakin kattaa myös arvonlisäverot. Tämän vuoksi ehdotetaan säädettäväksi, että perusopetuksen, lukion, ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulun, opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön eri oppilaitosmuotojen yksikköhintoja korotetaan yksityisen koulutuksen järjestäjän osalta siten, että korotus vastaa yksityisten koulutuksen järjestäjien maksamien arvonlisäverojen osuutta kunkin koulutus- ja oppilaitosmuodon keskimääräisistä yksityisille koulutuksen järjestäjille aiheutuneista arvonlisäverottomista kustannuksista. Kaikki yleiset kirjastot ovat kunnallisia.

Myös perustamishankkeiden rahoituksen perusteena käytettävät yksikköhinnat ehdotetaan laskettaviksi arvonlisäverottomien hankinta- ja rakentamiskustannusten perusteella. Yksityisen koulutuksen järjestäjän osalta perustamishankkeen rahoituksen perusteena käytettävää yksikköhintaa korotettaisiin kustannuksiin sisältyvällä arvonlisävero-osuudella. Koska perustamiskustannuksiin sisältyvä arvonlisävero ei vaihtelee eri koulutusmuodoissa, olisi yksityisten koulutuksen järjestäjien perustamishankkeiden yksikköhintoihin tehtävä korotus aina samansuuruinen koulutusmuodosta riippumatta.

Esitys ei vaikuttaisi niihin yksikköhintoihin, jotka vahvistetaan vuosittain valtion talousarvion rajoissa. Tällaisia yksikköhintoja ovat kulttuuritoiminnan, liikuntatoiminnan, nuorisotyön ja teattereiden yksikköhinnat sekä oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat ja asukasta kohden vahvistettava taiteen perusopetuksen yksikköhinta. Esitys ei vaikuttaisi myöskään niihin yksikköhintoihin, jotka vahvistetaan toiminnasta aiheutuneista kustannuksista riippumatta tarkistamalla edellisen vuoden yksikköhintoja kustannustason sekä toiminnan laadun ja laajuuden muutosten perusteella. Tällaisia ovat työelämän ylläpitämien ammatillisten erikoisoppilaitosten yksikköhinnat sekä museoiden ja orkestereiden yksikköhinnat.

Vuoden 2002 yksikköhinnat määräytyvät vuonna 1999 toteutuneiden kustannusten perusteella. Yksityisten koulutuksen järjestäjien

ei tarvinnut ilmoittaa vuoden 1999 kustannuksiin sisältyneitä arvonlisäveroja erikseen, joten arvonlisäverojen osuus eri koulutusmuotojen kustannuksista ei tältä osin ole tiedossa. Kuntien ja kuntayhtymien maksamat arvonlisäverot sen sijaan ovat tiedossa. Tämän vuoksi vuoden 2002 yksikköhinnat tulee laskea tavanomaisesta poikkeavalla tavalla. Esityksessä ehdotetaan, että vuodeksi 2002 keskimääräiset yksikköhinnat ja yksikköhinnat lasketaan arvonlisäverollisten kustannusten perusteella, kuten nykyisinkin. Laskettaessa lopullisia valtionrahoituksen perusteena käytettäviä yksikköhintoja kunnille ja kuntayhtymille yksikköhinnoista vähennetään kunkin koulutusmuodon ja kirjaston osalta osuus, joka vastaa kuntien ja kuntayhtymien maksamien arvonlisäverojen osuutta asianomaisen palvelun keskimääräisistä kustannuksista. Nämä prosenttiosuudet ehdotetaan säädettäväksi vuoden 2002 osalta laissa. Yksityisten koulutuksen järjestäjien yksikköhinnat vuodeksi 2002 laskettaisiin arvonlisäverollisten kustannusten mukaisesti samalla tavalla kuin nykyään.

2.3. Maksullisena palvelutoimintana järjestettyyn koulutukseen myönnetty valtionavustus

Esityksessä ehdotetaan, että maksullisena palvelutoimintana järjestettyyn koulutukseen myönnetyn valtionavustuksen (aikaisempi toiminta-avustus) poistamiseen liittyvän siirtymäkauden avustuksen voimassaoloaikaa jatketaan yhdellä vuodella. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain (1211/2000) voimaantulosäännöstä ehdotetaan tältä osin muutettavaksi. Ehdotuksen mukaan koulutuksen järjestäjälle, joka on vuonna 2000 saanut opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua laissa tarkoitettua valtionavustusta maksullisena palvelutoimintana järjestettävään koulutukseen, myönnetään vuonna 2002 valtionavustusta vuoden 2000 valtionavustusta vastaava markkamäärä, mikä vastaa myös vuonna 2001 myönnettyä avustusta. Vuonna 2003 valtionavustusta myönnetään kaksi kolmasosaa ja vuonna 2004 yksi kolmasosa vuoden 2000 valtionavustuksesta. Voimassa olevan lain mukaan valtionavustuksen tulisi

asteittain poistua edellä kuvatulla tavalla jo vuosina 2001—2003. Siirtymäkauden avustuksen jatkamisen edellyttämät muutokset ehdotetaan tehtäväksi myös työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta annetun lain (1213/2000) voimaantulosäännökseen, jonka mukaan työvoimapolitiisen aikuiskoulutuksen hankintahinnassa otetaan vähennyksenä huomioon edellä mainittua siirtymäkauden valtionavustusta vastaava osuus koulutuksen hankintakustannuksista.

Ehdotuksen tarkoituksena on pitää ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitusjärjestelmän rakenne ja rahoituksen jakosuhteet nykyisellään siihen saakka, kunnes aikuiskoulutuksen koko kentän tavoitteita, kysynnän ja tarjonnan yhteensovittamista sekä rahoitusta selvittävä parlamentaarisesti kokoonpantu työryhmä saa ehdotuksensa valmiiksi. Rahoitusjärjestelmään tehtävät muutokset on tarkoituksenmukaista toteuttaa myöhemmin.

2.4. Koulutuksen järjestämislupa

Ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annettua lakia sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että mainittujen lakien mukainen koulutuksen järjestämislupa ja valtionrahoitus voitaisiin myöntää myös valtion liikelaitokselle. Ehdotuksen mukaan valtion liikelaitosta käsiteltäisiin toiminnallisesti ja valtionrahoitusjärjestelmässä samalla tavalla kuin esimerkiksi yhdistys- tai osakeyhtiömuodossa toimivia yksityisiä koulutuksen järjestäjiä.

Ei ole perusteltua, että valtion liikelaitos ei valtiosta, kunnista, kuntayhtymistä ja yksityisistä koulutuksen järjestäjistä poiketen voi toimia koulutuksen järjestäjänä ja saada järjestämäänsä koulutukseen valtiolta rahoitusta. Tarve hyväksyä myös valtion liikelaitos koulutuksen järjestäjäksi on tullut ajankohitukseksi organisoitaessa Ilmailulaitoksen toimesta järjestettävä ilmailualan koulutus osaksi opetustoimen hallinnonalalla järjestettävää ammatillista koulutusta. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan Ilmailulaitokselle ei ole mahdollista myöntää lupaa järjestää ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja

ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaista koulutusta eikä saada opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaista valtionrahoitusta.

2.5. Yhteisvaluutta euroon siirtyminen

Lakeihin ehdotetaan lisäksi tehtäväksi yhteisvaluutta euroon siirtymisen edellyttämät muutokset. Laeissa olevat markkamäärät muutetaan euroiksi ja sana "markka" korvataan sanalla "euro". Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun 9 §:n 4 momentissa säädetyt markkamäärät, jotka lisätään kunnan asukasta kohden laskettavaan rahoitusosuuteen julkisen talouden tasapainottamiseksi toteutettujen valtionosuuksien vähennysten perusteella sekä lukion ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta ja ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksesta valtiolle aiheutuvien kustannusten perusteella, ehdotetaan muutettavaksi euromääräisiksi kiinteää muuntokurssia käyttäen sentin tarkkuudella. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksessa annetun lain 52 §:n ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain 20 §:n mukaan alle 10 000 markan (1681,88 euron) suuruista mainittujen lakien nojalla annettuun päätökseen perustuvaa suoritusta ei makseta eikä peritä takaisin. Tämä maksamisen ja takaisinperinnän edellytyksenä oleva markkamäärä ehdotetaan muutettavaksi euromääräiseksi kiinteää muuntokurssia käyttäen ja pyöristettäväksi ylöspäin lähimpään sataan euroon 1 700 euroksi.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Taloudelliset vaikutukset

Yksikköhintojen tasoa rajoittavien säännösten kumoaminen

Ehdotukset opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 65 §:n ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain 30 §:n kumoamisesta (luopuminen julkisen talouden tasapainottamiseksi toteutetusta yksikköhintojen alentamisesta) lisäävät kunnille ja muille koulutuksen järjestäjille maksettavaa valtionrahoitusta vuonna 2002 yhteensä 153 miljoonaa euroa.

nalla eurolla (910 miljoonalla markalla). Valtionrahoituksen lisäys on kunnille ja kuntayhtymille yhteensä 141 miljoonaa euroa (838 miljoonaa markkaa) ja yksityisille koulutuksen järjestäjille 12,4 miljoonaa euroa (74 miljoonaa markkaa). Esitys tarkoittaa menonlisäyksen aikaistamista yhdellä vuodella, koska voimassa olevan lain mukaan yksikköhintojen taso olisi määräytynyt toteutuneiden kustannusten mukaan vuodesta 2003.

Ehdotus yksikköhintojen tasoa rajoittavien säännösten kumoamisesta lisää kunnan rahoitusosuutta opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin yhteensä 116 miljoonalla eurolla (690 miljoonalla markalla) eli 22,6 eurolla (135 markalla) kunnan asukasta kohden.

Kustannusvaikutus on laskettu siten, että vuonna 1999 toteutuneiden kustannusten perusteella ilman yksikköhintojen tasoa rajoittavia säännöksiä laskettujen yksikköhintojen mukaisista rahoitusperusteista on vähennetty voimassa olevien säännösten mukaisesti vuodelle 2002 laskettujen yksikköhintojen mukaiset rahoitusperusteet (vuoden 2001 yksikköhintoja on korotettu kolmella prosentilla). Laskelmat on tehty vuoden 2002 arvioidussa kustannustasossa. Laskelmissa on opetustoimen osalta käytetty yksikköhintojen kertojina vuonna 2000 toteutuneita oppilasia opiskelijamääriä. Esiopetuksen oppilaiden määräksi on otettu kuitenkin vuoden 2001 arvioitu oppilasmäärä.

Valtionrahoituksen lisäys eri koulutus- ja oppilaitosmuodoissa jakaantuu seuraavasti:

	milj. euroa (milj. markkaa)
perusopetus	78,0 (464)
esiopetus	6,6 (39)
lukio	14,0 (83)
ammattillinen peruskoulutus	30,4 (181)
oppisopimuskoulutuksena järjestettävä ammatillinen peruskoulutus	3,7 (22)
ammattikorkeakoulut	14,4 (86)
opetustuntimäärän perusteella rahoitettava taiteen perusopetus	0,6 (3,6)
kansalaisopistot	3,9 (23,2)
kesäyliopistot	0,25 (1,5)
kirjastot	1,6 (9,5)

Valtion vuoden 2002 talousarvioesityksen mukaan opetusministeriön hallinnonalan valtionosuuksissa on lisäystä 224 miljoonaa euroa (1 332 miljoonaa markkaa) kustannusten jaon tarkistuksen johdosta tämän vuoden talousarvioon verrattuna.

Siirtyminen arvonlisäverottomiin yksikköhintoihin

Esitykseen sisältyvä ehdotus yksikköhintojen laskemisesta arvonlisäverottomien kustannusten perusteella alentaa kunnille ja kuntayhtymille maksettavaa opetus- ja kulttuuri-toimen valtionrahoitusta vuonna 2002 yhteensä noin 86 miljoonalla eurolla (511 miljoonalla markalla). Ehdotus ei kuitenkaan muuta valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa, koska ehdotettu arvonlisäverojen poisto yksikköhintojen laskemisen perusteena käytettävistä kustannuksista kompensoidaan luopumalla kunnille ja kuntayhtymille palautettujen arvonlisäverojen takaisinperinnästä valtiolle siten kuin hallituksen esityksessä laeiksi arvonlisäveron palautusten takaisinperinnästä kunnilta annetun lain kumoamisesta sekä arvonlisäverolain, verontilityslain ja tuloverolain 124 §:n muuttamisesta ehdotetaan säädettäväksi. Ehdotus ei vaikuta yksityisille koulutuksen järjestäjille vuonna 2002 maksettavaan rahoitukseen.

Ehdotus yksikköhintojen laskemisesta arvonlisäverottomien kustannusten perusteella alentaa kunnan rahoitusosuutta opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin vuonna 2002 yhteensä noin 65 miljoonalla eurolla (386 miljoonalla markalla) eli noin 12,70 eurolla (75 markalla) kunnan asukasta kohden.

Ehdotus, jonka mukaan valtionrahoituksen perusteena käytettävät yksikköhinnat lasketaan arvonlisäverottomien kustannusten perusteella, alentaa kuntien ja kuntayhtymien yksikköhintoja ja niiden perusteella maksettavaa valtionrahoitusta vuonna 2002 eri koulutus- ja oppilaitosmuodoissa sekä kirjastossa seuraavasti:

	Yksikköihin alennus %	Valtionrahoituksen vähennys milj. euroa (milj. markkaa)
perusopetus	2,84	41 (244)
esiopetus	2,84	3,5 (20,5)
lukio	2,09	5,1 (30,6)
ammattillinen peruskoulutus	4,20	20 (119)
oppisopimuskoulutuksena järjestettävä ammatillinen peruskoulutus	4,20	1,6 (9,5)
ammattikorkeakoulut	4,38	8,9 (53)
opetustuntimäärän perusteella rahoitettava taiteen perusopetus	1,28	0,3 (1,8)
kansanopistot	5,00	0,2 (1,2)
kansalaisopistot	1,92	1,2 (7,1)
kirjastot	3,45	4,3 (25,6)

Yksityisten koulutuksen järjestäjien yksikköhinnat vuodeksi 2002 määräytyvät voimassa olevien säännösten mukaan arvonlisäverollisina. Vuodesta 2003 yksityisten koulutuksen järjestäjien arvonlisäverottomia yksikköhintoja korotetaan prosentimäärällä, joka vastaa mainittujen koulutuksen järjestäjien maksamien arvonlisäverojen osuutta näiden koulutuksen järjestäjien arvonlisäverottomista kustannuksista eri koulutus- ja oppilaitosmuodoissa. Tämän arvioidaan vähäisessä määrin nostavan yksityisten koulutuksen järjestäjien yksikköhintojen tasoa. Voimassa oleva yksikköhintojen laskenta ei ole ottanut huomioon tätä maksetuissa arvonlisäveroissa olevaa eroa. Esitys ei lisää kustannuksia, koska kunnille ja kuntayhtymille palautetut arvonlisäverot vähennetään kunnille maksettavista yhteisövero-osuuksissa siten kuin hallituksen esityksessä laeiksi arvonlisäveron palautusten takaisinperinnästä kunnilta annetun lain kumoamisesta sekä arvonlisäverolain, verontilityslain ja tuloverolain 124 §:n muuttamisesta ehdotetaan säädettäväksi.

Esitys alentaa kuntien ja kuntayhtymien perustamishankkeiden valtionosuuden perusteena käytettäviä yksikköhintoja ja muita perustamishankkeiden valtionosuuden perusteena käytettäviä markkamääriä 21,8 prosentilla vuonna 2002 kaikissa koulutus- ja oppilaitosmuodoissa sekä kirjastossa. Esitys on

otettu huomioon vuoden 2002 talousarvioesitystä valmisteltaessa. Vuonna 2002 kunnan rahoitusosuutta korotetaan kertaluontoisesti 0,5 eurolla (kolmella markalla) asukasta kohden eli yhteensä noin 2,5 miljoonalla eurolla (noin 15 miljoonalla markalla) niiden perustamishankkeiden vuoksi, joita koskevat valtionrahoituspäätökset on tehty ennen vuotta 2002 arvonlisäverollisina mutta joiden osalta kustannukset syntyvät ja arvonlisäverot palautetaan kunnille ja kuntayhtymille vuonna 2002 tai sen jälkeen.

Edellä mainitut prosentti- ja euromäärät kuvaavat tilannetta vuoden 2002 rahoituksessa. Ne on laskettu vuonna 1999 toteutuneiden kustannusten perusteella. Yksikköhintojen kertojina on käytetty vuoden 2000 todellisia oppilas- ja opiskelijamääriä. Vuoden 2002 arvioiduilla oppilas- ja muilla suoritelmämäärillä laskettuna arvonlisäveron takaisinperintäjärjestelmästä luopumisesta johtuva valtionrahoituksen vähennys on opetus- ja kulttuuritoimissa yhteensä 91 miljoonaa euroa (541 miljoonaa markkaa) tämän vuoden talousarvioon verrattuna. Jatkossa yksityisten koulutuksen järjestäjien arvonlisävero-osuus muuttuu sen mukaan kuinka suuren osuuden arvonlisäverot todellisuudessa muodostavat koulutuksen järjestäjien arvonlisäverottomista kustannuksissa.

Maksullisena palvelutoimintana järjestettyyn koulutukseen myönnetty valtionavustus

Maksullisena palvelutoimintana järjestettyyn koulutukseen myönnetyn valtionavustuksen poistamiseen liittyvän siirtymäkauden avustuksen voimassaolon jatkaminen yhdellä vuodella lisää viimeksi mainittujen avustuksien yhteismäärää vuosittain noin 8,1 miljoonalla eurolla (48,1 miljoonalla markalla) vuosina 2002—2004. Voimassa olevien säännösten mukaan avusta ei olisi enää ollut mahdollista maksaa vuonna 2004. Mainittuun avustukseen ovat oikeutettuja ne koulutuksen järjestäjät, jotka ennen vuoden 1999 alkua ovat ylläpitäneet ammatillista aikuis-koulutuskeskusta tai valtakunnallista ammatillista erikoisoppilaitosta ja joille on vuonna 2000 myönnetty valtionavustusta maksullisena palvelutoimintana järjestettyyn koulutukseen.

Koska mainitusta siirtymäkauden avustuksesta asteittain vapautuvat määrärahat on tarkoitus siirtää ammatillisen lisäkoulutuksen opiskelijatyövuosiin ja opiskelijatyövuotta kohden laskettuihin yksikköhintoihin perustuvan laskennallisen valtionrahoituksen määrärahoihin, pienentää esitys vastaavasti mainitun valtionrahoituksen määrärahojen lisäystä.

3.2. Organisaatoriset vaikutukset ja henkilöstövaikutukset

Esityksellä ei ole organisatorisia vaikutuksia.

Maksullisena palvelutoimintana järjestettyyn koulutukseen myönnetyn valtionavustuksen poistamiseen liittyvän siirtymäkauden avustuksen voimassaolon jatkaminen lisää avustuksen soveltamisalan piirissä olevien koulutuksen järjestäjien ammatillisen lisäkoulutuksen resursseja. Tämä pienentää välillisesti tarvetta vähentää mainittujen koulutuksen järjestäjien ammatillisesta lisäkoulutuksesta vastaavaa henkilöstöä. Tältä osin vaikutus kohdistuu niihin koulutuksen järjestäjiin, jotka ovat toimineet ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten ja valtakunnallisten erikoisoppilaitosten ylläpitäjinä.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä opetusministeriössä. Kunnille palautettujen arvonlisäverojen takaisinperintäjärjestelmästä luopumista koskevat ehdotukset perustuvat kuntien hankintojen arvonlisätyöryhmän ja kuntien valtionosuuksia ja arvonlisäveropalautuksia selvittäneen työryhmän ehdotuksiin.

Maksullisena palvelutoimintana järjestettyyn koulutukseen myönnetyn valtionavustuksen poistamiseen liittyvän siirtymäkauden valtionavustuksen jatkamista koskeva ehdotus perustuu aikuiskoulutuksen koko kentän tavoitteita, kysynnän ja tarjonnan yhteensovittamista sekä rahoitusta selvittävän työryhmän ehdotuksiin.

Esitys on käsitelty kunnallistalouden ja hallinnon neuvottelukunnassa.

5. Riippuvuus muista esityksistä

Kunnille palautettujen arvonlisäverojen takaisinperintäjärjestelmästä luopumiseen liittyvät ehdotukset ovat osa kokonaisuudesta, josta ehdotetaan muilta osin säädettäväksi hallituksen esityksessä laiksi kuntien valtionosuuslain muuttamisesta, hallituksen esityksessä laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta sekä hallituksen esityksessä laiksi arvonlisäveron palautusten takaisinperinnästä kunnilta annetun lain kumoamisesta sekä arvonlisäverolain, verontilityslain ja tuloverolain 124 §:n muuttamisesta ehdotetulla tavalla. Jos mainituissa esityksissä ehdotettuihin lakeihin tehdään niiden käsitelyn aikana muutoksia, tulee ne ottaa huomioon myös käsiteltäessä tätä esitystä.

Hallitus antaa myös vuoden 2002 talousarvioesitykseen liittyen esityksen laiksi Vankeinhoidon koulutuskeskuksesta annetun lain muuttamisesta. Esityksen mukaan osa vankeinhoidon koulutuksesta annettaisiin vuodesta 2002 lukien ammattikorkeakoulussa. Koulutus tulisi samalla opetus- ja kulttuuri-toimen rahoitusjärjestelmän piiriin.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta

1 §. *Soveltamisala.* Pykälään on tehty muutokset, jotka mahdollistavat laissa tarkoitettun rahoituksen myöntämisen ja maksamisen kunnan, kuntayhtymän, rekisteröidyn yhteisön ja säätiön lisäksi myös valtion liikelaitoksesta annetun lain mukaiselle valtion liikelaitokselle. Pykälän tehdyt muutokset liittyvät tähän esitykseen sisältyviin ehdotuksiin ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:n ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta. Näissä säännöksissä ehdotetaan, että opetusministeriö voisi myöntää mainituissa laeissa tarkoitettun koulutuksen järjestämisluvan myös valtion liikelaitokselle.

Pykälän 1 momenttiin on lisätty valtion liikelaitos lain soveltamisalaan kuuluvaksi yhteiseksi, jolle voidaan myöntää laissa tarkoitettua valtionrahoitusta. Valtionrahoituksella tarkoitetaan tällöin kaikkea sitä rahoitusta, jota lain mukaan voidaan myöntää koulutuksen järjestäjälle eli lakisäateistä valtionrahoitusta käyttökustannuksiin, valtionosuutta tai avustusta perustamishankkeisiin sekä harkinnanvaraista lakiin perustuvaa valtionavustusta. Valtionrahoituksen saamisen edellytyksenä on, että valtion liikelaitokselle on myönnetty ammatillisesta koulutuksesta annetun lain tai ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukainen koulutuksen järjestämislupa.

Pykälään on tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi lisätty uusi 5 momentti, jonka mukaan laissa tarkoitetaan yksityisellä koulutuksen ja muun laissa tarkoitettun toiminnan järjestäjällä rekisteröidyn yhteisön ja säätiön lisäksi myös valtion liikelaitosta. Näin ollen valtion liikelaitokselle myönnettävään rahoitukseen sovelletaan samoja säännöksiä kuin esimerkiksi rekisteröidylle yhdistykselle, osakeyhtiölle tai säätiölle myönnettävään rahoitukseen. Käyttökustannusten valtionrahoitus myönnettäisiin siten täyden yksikköhin-

nan mukaisena suoraan ammatillisesta koulutusta järjestävälle valtion liikelaitokselle.

Koska valtion liikelaitokselle voitaisiin myöntää lupa järjestää vain ammatillisesta koulutuksesta ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaista koulutusta, valtion liikelaitokselle ei jatkossakaan voitaisi myöntää oikeutta järjestää muuta koulutusta, kuten perusopetusta, lukiokoulutusta ja ammattikorkeakouluopintoja, ja saada siihen lakisäateistä valtionrahoitusta.

6 §. *Kunnan valtionosuus.* 7 §. *Kuntayhtymän ja yksityisen järjestämisen koulutuksen rahoitus.* 9 §. *Kunnan rahoitusosuus opetus- ja kirjaston käyttökustannuksiin.* 10 §. *Kunnan rahoitusosuus kulttuuritoiminnan ja taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin.* 11 §. *Ammatillisen lisäkoulutuksen käyttökustannusten rahoitus.* 13 §. *Valtionosuus taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin.* 14 §. *Valtionosuus liikuntatoiminnan ja nuorisotyön käyttökustannuksiin.* 15 §. *Valtionosuus museon, teatterin ja orkesterin käyttökustannuksiin.* 16 §. *Keskimääräiset yksikköhinnat.* 17 §. *Perusopetuksen yksikköhinnat.* 18 §. *Lukion yksikköhinnat.* 19 §. *Ammatillisen koulutuksen yksikköhinnat.* 20 §. *Ammattikorkeakoulujen yksikköhinnat.* 22 §. *Ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat.* 31 §. *Perustamishanke.* 33 §. *Perustamishankkeen valtionosuusasteikko.* 50 §. *Sairaalassa ja koulukodissa perusopetusta saavan oppilaan kotikunnan maksuosuus.* 52 §. *Suorituksen maksamatta ja perimättä jättäminen.* 61 §. *Vuokrat ja vuokra-arvot.* 62 §. *Ammatillisten erityisoppilaitosten lainojen hoitomenot.* Pykälään on tehty vuoden 2002 alusta toteutettavaan yhteisvaluutta euroon siirtymisen edellyttämät muutokset. Lain 6, 7, 10, 11, 13—15, 18, 20 ja 31 §:n, 32 §:n 3 momentin sekä 33 ja 61 §:n osalta muutokset on ollut tarpeen tehdä vain säännösten suomenkieliseen sanamuotoon. Lain 16 §:n 2 momentissa, 19 §:n 2 momentissa ja 22 §:n 1 momentissa käytetyn ilmaisun "asianomainen ministeriö", sijasta säännöksissä ehdotetaan mainittavaksi toimivaltainen ministeriö, eli opetusministeriö, nimeltä.

Lain 9 §:n 4 momentissa säädetyt markkamäärät, jotka lisätään kunnan asukasta kohden laskettavaan rahoitusosuuteen julkisen talouden tasapainottamiseksi toteutettujen valtionosuuksien vähennysten perusteella sekä lukion ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta ja ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksesta valtiolle aiheutuvien kustannusten perusteella, on muutettu euromääräisiksi kiinteää muuntokurssia käyttäen sentin tarkkuudella. Lain voimassa olevan 52 §:n mukaan alle 10 000 markan suuruisia lain nojalla annettuun päätökseen perustuvaa suoritusta ei makseta eikä peritä takaisin. Tämä maksamisen ja takaisinperinnän edellytyksenä oleva markkamäärä on muutettu euromääräiseksi kiinteää muuntokurssia käyttäen ja pyöristetty ylöspäin lähimpään sataan euroon, eli 1 700 euroksi.

Muilta osin pykälissä sana "markka" on korvattu sanalla "euro". Voimassa olevassa 16 §:ssä määritelty käsite "yksikköhintojen keskimääräinen markkamäärä" on kaikissa säännöksissä korvattu käsitteellä "keskimääräinen yksikköhinta". Lain 16 §:n 2 momenttiin sisältyvät viittaukset eräisiin lain muihin säännöksiin on poistettu virheellisinä.

23 §. *Yksikköhintoja laskettaessa huomiot- ta jätettävät kustannukset.* Pykälän 1 momenttiin on lisätty uusi 2 a kohta, jonka mukaan tavaran ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa ei pidetä käyttökustannuksena laskettaessa yksikköhintoja toteutuneiden kustannusten perusteella joka toinen vuosi. Säännös koskee niitä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaan määrättäviä yksikköhintoja, jotka perustuvat toteutuneisiin kustannuksiin, eli tämän pykälän nojalla perusopetuksen, lukion, ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulun ja opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen yksikköhintoja. Mainitun lain 24 §:ään sisältyvän viittaus- säännöksen mukaan maksettuja arvonlisävero- ja ei pidettäisi kustannuksina myöskään las- kettaessa kirjaston valtionosuuden perusteena käytettäviä yksikköhintoja.

Ehdotuksen mukaan sekä 16 §:ssä tarkoite- tut keskimääräiset yksikköhinnat että lopulliset kunkin koulutuksen järjestäjän valtionra- hoituksen perusteena käytettävät yksikköhin- nat määräytyvät arvonlisäverottomien kus-

tannusten perusteella. Yksikköhinnat siten alenevat siinä suhteessa kuin kunkin maini- tun koulutusmuodon ja kirjaston kustannuk- siin keskimäärin sisältyy ulkopuolelta hanki- tuihin tavaroihin ja palveluihin sisältyneitä arvonlisäveroja. Ehdotus alentaa valtionra- hoituksen perusteena käytettäviä yksikköhin- toja myös niiltä osin kuin edellä mainittuja koulutuspalveluita koskevia keskimääräisiä yksikköhintoja ja yksikköhintoja lain tai ase- tuksen nojalla käytetään jonkin muun toi- minnan valtionrahoituksen perusteena (esi- merkiksi esiopetuksen ja oppisopimuskoulu- tuksena järjestettävän ammatillisen perus- koulutuksen yksikköhinnat) tai kun mainittu- ja hintoja käytetään yksikköhintojen porrastusperusteena (esimerkiksi yksikköhintaan majoitusedun perusteella tehtävä porrastus kaikissa koulutusmuodoissa).

Ehdotetut muutokset liittyvät järjestelyyn, jossa luovutaan kunnille ja kuntayhtymille palautettujen arvonlisäverojen takaisinperin- nästä valtiolle. Lain siirtymäsäännöksen 2 momentissa säädetään vuotta 2002 koskevas- ta poikkeusmenettelystä laskettaessa valtion- rahoituksen perusteena käytettäviä yksikkö- hintoja.

23 a §. *Arvonlisäveron huomioon ottami- nen yksityisen koulutuksen järjestäjän yksik- köhinnassa.* Pykälä on uusi. Sen mukaan yk- sityisen koulutuksen järjestäjän valtionrahoi- tuksen perusteena käytettävää yksikköhintaa korotetaan kussakin koulutusmuodossa siten, että korotus vastaa yksityisten koulutuksen järjestäjien maksamien arvonlisäverojen osuutta kunkin koulutusmuodon keskimää- räisistä arvonlisäverottomista yksityisille koulutuksen järjestäjille aiheutuneista kus- tannuksista. Pykälässä tarkoitettut koulutus- muodot ovat, kuten 23 §:ssäkin, perusopetus, lukio, ammatillinen koulutus, ammattikor- keakoulut ja opetustuntimäärän perusteella rahoitettava taiteen perusopetus. Arvon- lisäveron perusteella tehtävä korotus vaihte- lee koulutusmuodoittain sen mukaan, kuinka paljon yksityiset koulutuksen järjestäjät kus- sakin koulutusmuodossa keskimäärin maksa- vat tavaroiden ja palveluiden hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa. Lain voimaantulo- säännöksen 2 momentissa säädetään kuiten- kin vuoden 2002 yksikköhintojen laskentaa koskevasta poikkeusmenettelystä. Mainittuna

vuonna yksityisten koulutuksen järjestäjien yksikköhinnat määräytyvät kokonaan voimassa olevan lain mukaan.

Pykälän nojalla yksikköhintaan tehtävä korotus on yksikköhinnan laskennassa viimeinen vaihe. Näin ollen yksikköhinnat lasketaan ensin kaikilta osin muine porrastuksiin arvonlisäverottomin kustannuksin. Myös 16 §:ssä säädetty tasapainolaskelma, jossa valtionrahoituksen perusteena käytettävät yksikköhinnat suhteutetaan keskimääräisten yksikköhintojen perusteella laskettavaan euromäärään, lasketaan ottamatta huomioon tässä pykälässä säädettyä arvonlisäverojen perusteella yksityisten koulutuksen järjestäjien yksikköhintoihin tehtävää korotusta.

Arvonlisäverot tulee ottaa yksityisten koulutuksen järjestäjien yksikköhinnoissa huomioon, koska yksityiset koulutuksen järjestäjät eivät ole arvonlisäverojen palautusjärjestelmän piirissä. Yksityisellä koulutuksen järjestäjällä tarkoitetaan koulutuksen järjestämisluvan saaneiden rekisteröityjen yhteisöjen ja säätiöiden lisäksi 1 §:n perusteluihin viitaten myös koulutuksen järjestämisluvan saanutta valtion liikelaitosta, mikäli se järjestää ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaista ammatillista koulutusta.

32 §. *Perustamishankkeen valtionosuuden laskennallinen peruste.* Pykälään on 23 ja 23 a §:n perusteluihin viitaten tehty kunnille ja kuntayhtymille palautettujen arvonlisäverojen takaisinperintäjärjestelmästä luopumisen edellyttämät muutokset. Lisäksi pykälään on tehty yhteisvaluutta euroon siirtymisen edellyttämät muutokset.

Kunnille ja kuntayhtymille perustamishankkeen valtionosuuden laskennallinen peruste vahvistettaisiin hankkeen arvioitujen arvonlisäverottomien kustannusten perusteella. Yksityiselle toiminnan järjestäjälle valtionosuuden laskennallinen peruste vahvistettaisiin hankkeen arvioitujen arvonlisäverollisten kustannusten perusteella. Ehdotusta sovellettaisiin heti kaikkiin niihin perustamishankkeisiin, joiden valtionosuuden laskennallinen peruste vahvistetaan ja valtionosuus myönnetään lain voimaantulon jälkeen eli vuodesta 2002.

Jos perustamishankkeen valtionosuuden laskennallinen peruste on vahvistettu ja valtionosuus myönnetty ennen vuoden 2002 al-

kuu, maksetaan valtionosuus tehtyjen päätösten mukaisesti arvonlisäverollisena mainitun ajankohdan jälkeenkin. Ennen vuoden 2002 alkua tehtyjä perustamishankkeiden valtionrahoituspäätöksiä ei siten muutettaisi, vaikka päätös olisi tehty ennen vuoden 2002 alkua arvonlisäverollisten kustannusten perusteella, mutta kustannukset syntyvät ja maksetut arvonlisäverot palautetaan kunnille ja kuntayhtymille mainitun ajankohdan jälkeen. Kunnille ja kuntayhtymille mainittuihin päätöksiin perustuvista hankkeista aiheutuneisiin kustannuksiin sisältyneitä ja kunnille palautettuja arvonlisäveroja ei kuitenkaan enää vuoden 2002 alusta peritä takaisin valtiolle. Tämän vuoksi siirtymäsäännöksen 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että 9 §:ssä säädettyyn kunnan rahoitusosuuteen lisätään asukasta kohden 0,5 euroa (3 markkaa), mikä likimäärin vastaa ennen vuoden 2002 alkua päätettyihin ja mainitun ajankohdan jälkeen toteutettaviin hankkeisiin sisältyvien ja kunnille palautettavien arvonlisäverojen määrää. Mainittu kunnan rahoitusosuuteen tehtävä lisäys pitää näiden hankkeiden osalta valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon ennallaan.

34 §. *Yksikköhintojen vahvistaminen.* Pykälään on 23 ja 23 a §:n perusteluihin viitaten tehty kunnille ja kuntayhtymille palautettujen arvonlisäverojen takaisinperinnästä luopumisen edellyttämät muutokset. Lisäksi pykälään on tehty yhteisvaluutta euroon siirtymisen edellyttämät muutokset. Pykälän 1 momentissa "asianomainen ministeriö" on muutettu "opetusministeriöksi".

Pykälän mukaan myös perustamishankkeiden valtionrahoituksen perusteena käytettäviä yksikköhintoja laskettaessa ei enää otettaisi huomioon tavaran tai palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa. Pykälän mukaan myös perustamishankkeiden valtionrahoituksen perusteena käytettäviä yksikköhintoja kuitenkin korotetaan yksityisten koulutuksen järjestäjien osalta siten, että korotus vastaa maksettujen arvonlisäverojen osuutta keskimääräisistä arvonlisäverottomista oppilaitosten tilojen hankintakustannuksista. Koska toimitilojen hankintakustannuksiin sisältyvät arvonlisäverot eivät käytännössä vaihtele eri koulutusmuodoissa tai koulutuksen erilaisissa organisointitavoissa, olisi yksikköhintoihin sisältyvä hankintojen arvon-

lisävero-osuus kaikissa hankkeissa sama, tällä hetkellä 21,8 prosenttia hankinnan arvonlisäverottomasta hinnasta.

46 §. *Rahoituksen maksaminen käyttökustannuksiin.* Pykälään on tehty yhteisvaluutta euroon siirtymisen edellyttämät muutokset. Lisäksi pykälän 4 ja 6 momentista on poistettu viittaukset kuntien valtionosuuslain 31 §:n 4 momenttiin, joka koskee mainitun lain voimaantuloon liittyvää siirtymäkauden avustusta. Tästä avustuksesta osa on säädetty maksettavaksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksen yhteydessä. Koska mainittua siirtymäkauden avustusta maksetaan viimeisen kerran vuonna 2001, voidaan viittaukset tähän avustukseen poistaa tarpeettomina.

65 §. *Yksikköhintojen keskimääräiset markkamäärät ja yksikköhinnat vuosina 2001 ja 2002.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Siinä on säädetty julkisen talouden tasapainottamiseksi toteutetusta valtionosuuden perusteena käytettävien yksikköhintojen alentamisesta (ns. yksikköhintojen tasoa rajoittava kattosäännös). Pykälän perusteella on alennettu perusopetuksen, lukion, ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen oppilasta ja opiskelijaa kohden laskettavia yksikköhintoja, kirjaston asukaskohtaisia yksikköhintoja sekä kansalaisopistojen ja taiteen perusopetuksen opetustuntia kohden laskettavia yksikköhintoja. Yksikköhintojen tasoa rajoittava kattosäännös olisi nyt kumottavaksi ehdotetun pykälän mukaan voimassa viimeisen kerran vuonna 2002, jolloin mainittujen koulutusmuotojen ja kirjaston yksikköhinnat vastaisivat vuodesta 2003 lukien toteutuneita keskimääräisiä kustannuksia.

Pykälän kumoamisen myötä yksikköhinnat nousisivat toteutuneiden keskimääräisten kustannusten mukaisiksi jo vuodesta 2002 lukien.

Yksikköhinnat lasketaan toteutuneiden kustannusten perusteella joka toinen vuosi. Vuoden 2001 yksikköhinnat on laskettu vuoden 1999 toteutuneiden kustannusten perusteella ottaen kuitenkin huomioon nyt kumottavaksi ehdotettu yksikköhintojen tasoa rajoittava kattosäännös. Näin ollen vuoden 2002 yksikköhintojen laskennassa käytetään vuoden 2001 yksikköhintojen tavoin vuonna 1999 toteutuneita kustannuksia. Pykälän kumoaminen ei tältä osin muuta yksikköhinto-

jen laskentajärjestelmää.

Opetus- ja kulttuuritoimen yksikköhintojen laskentajärjestelmä on yhteen sovitettu kuntien valtionosuuslain 6 §:ssä säädetyn valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon säilyttämistä koskevan mekanismin kanssa. Mainitun lain 6 §:n 2 momentin mukaan kustannustenjaon kehitys selvitetään koko maan tasolla ja kokonaisuudessaan. Tehtäväkohtaisten valtionosuuksien tai niiden määräytymisen perusteena olevia keskimääräisiä markkamääriä tai laskennallisia kustannuksia tarkistetaan selvitysten edellyttämällä tavalla joka neljäs vuosi (tarkistusvuosi) siten kuin sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetussa laissa (733/1992) sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa säädetään. Viimeksi mainitussa laissa säädetty yksikköhintojen laskenta toteutuneiden kustannusten perusteella on jaksotettu siten, että yksikköhinnat lasketaan toteutuneiden kustannusten perusteella kuntien valtionosuuslain 6 §:n 2 momentissa säädettyä tarkistusvuotena.

Voimaantulosäännös. Voimaantulosäännöksen 2 momentissa säädetään poikkeusmenettelystä laskettaessa perusopetuksen, lukion, ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulujen, opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen ja kirjaston yksikköhintoja vuodelle 2002. Vielä mainittuna vuonna keskimääräiset yksikköhinnat ja yksikköhinnat lasketaan 23 ja 23 a §:stä poiketen arvonlisäverolistien kustannusten perusteella. Näin on tarpeen menettellä sen vuoksi, että vuoden 2002 yksikköhintojen laskennassa käytettävissä vuoden 1999 kustannuksissa ei ole yksityisten koulutuksen järjestäjien osalta eroteltu arvonlisäveroja, joten arvonlisäverojen osuutta kustannuksissa ei ole mahdollista selvittää ilman koulutuksen järjestäjien kannalta työllästä erillisselvitystä. Tällaista selvitystä ei ole tarkoituksenmukaista tehdä jälkikäteen vuoden 1999 kustannusten osalta.

Koska kunnille ja kuntayhtymille palautettujen arvonlisäverojen takaisinperinnästä luovutaan vuoden 2002 alusta, tulee arvonlisäverojen osuus kuitenkin vähentää niistä lopullisista yksikköhinnoista, joiden perusteella kuntien ja kuntayhtymien käyttökustannusten valtionrahoitus määräytyy. Tämän

vuoksi voimaantulosäännöksen 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi koulutusmuodoittain prosenttiosuuksista, jotka vähennetään määrättäessä lopullisia valtionrahoituksen perusteena käytettäviä yksikköhintoja kunnille ja kuntayhtymille. Säädettävät prosenttiosuudet vastaavat kuntien ja kuntayhtymien maksamien arvonlisäverojen osuutta kuntien ja kuntayhtymien arvonlisäverottomista kustannuksista vuonna 1999. Yksikköhintaan arvonlisäveron perusteella tehtävä prosentuaalinen vähennys tehdään lopuksi yksikköhintojen tultua kokonaan muilta osin lasketuksi. Yksityisten koulutuksen järjestäjien yksikköhinnat vuodeksi 2002 lasketaan arvonlisäverollisten kustannusten mukaisina samalla tavalla kuin nykyään.

Voimaantulosäännöksen 3 momentiksi on tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi otettu säännös siitä, että kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2002 yksikköhinnoina vähennetään voimaantulosäännöksen 2 momentissa säädetty arvonlisävero-osuudet silloinkin, kun yksikköhinta lain tai asetuksen nojalla määräytyy 16 §:ssä säädetyn keskimääräisen yksikköhinnan perusteella. Säännös on tarpeen, koska vuoden 2002 osalta keskimääräiset yksikköhinnat lasketaan voimaantulosäännöksen 2 momentin mukaan poikkeuksellisesti vielä arvonlisäverollisten kustannusten perusteella.

Voimaantulosäännöksen 4 momentissa säädetään 32 §:n perusteluissa selostetusta 9 §:ssä tarkoitettuun kunnan rahoitusosuuksien tehtävästä korotuksesta. Korotuksella turvataan valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon säilyminen ennallaan niiden perustamishankkeiden osalta, joista valtionrahoituspäätökset on tehty ennen lain voimaantuloa arvonlisäverollisten kustannusten perusteella, mutta joiden osalta kustannukset syntyvät ja maksetut arvonlisäverot palautetaan kunnille ja kuntayhtymille lain voimaantulon jälkeen.

1.2. Laki vapaasta sivistystyöstä

9 §. *Valtionosuuden määrä.* 11 §. *Yksikköhinta.* 15 §. *Valtionavustus perustamishankkeeseen.* 20 §. *Suorituksen maksamatta ja perimättä jättäminen.* Pykäliin on tehty vuoden

2002 alusta toteutettavaan yhteisvaluutta euroon siirtymisen edellyttämät muutokset. Lain 9 §:n 1 momentin osalta muutokset on ollut tarpeen tehdä vain säännösten suomenkieliseen sanamuotoon. Lain voimassa olevan 20 §:n mukaan alle 10 000 markan (1681,88 euron) suuruista lain nojalla annettuun päätökseen perustuvaa suoritusta ei makseta eikä peritä takaisin. Tämä maksamisen ja takaisinperinnän edellytyksenä oleva markkamäärä on muutettu euromääräiseksi kiinteää muuntokurssia käyttäen ja pyöristetty ylöspäin lähimpään sataan euroon, eli 1 700 euroksi. Lain 9 §:n 3 momentissa 11 §:n 10 momentissa ja 15 §:n 2 momentissa käytetyn ilmaisun "asianomainen ministeriö" sijasta säännöksissä ehdotetaan mainittavaksi toimivaltainen ministeriö, eli opetusministeriö, nimellä. Lain 11 §:n 5 momentin suomenkieliseen sanamuotoon on lisätty siitä vuonna 1998 lain hyväksymisen yhteydessä pois jäänyt maininta kuntayhtymästä kansalaisopiston ylläpitäjänä.

13 §. *Yksikköhintoja laskettaessa huomiota jätettävät kustannukset.* Pykälään on opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 23 §:n perusteluihin viitaten tehty muutokset, jotka aiheutuvat kunnille ja kuntayhtymille palautettujen arvonlisäverojen takaisinperinnästä luopumisesta. Pykälän 1 momenttiin on lisätty uusi 1 a kohta, jonka mukaan kansalaisopistojen, kansanopistojen, valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten ja opintokeskusten järjestämän vapaan sivistystyön koulutuksen valtionrahoituksen perusteena käytettäviä yksikköhintoja laskettaessa ei oteta huomioon tavaroiden ja palveluiden hankintahintaan sisältyviä arvonlisäveroja. Myös kesäyliopistojen yksikköhintoihin tulisi tämän vuoksi alennus, koska kesäyliopistojen yksikköhinnat määräytyvät lain mukaan kansalaisopistojen yksikköhintojen perusteella.

Lain siirtymäsäännöksen 2 momentissa säädetään vuotta 2002 koskevasta poikkeusmenettelystä laskettaessa valtionrahoituksen perusteena käytettäviä yksikköhintoja.

13 a §. *Arvonlisäveron huomioon ottaminen yksityisen oppilaitoksen ylläpitäjän yksikköhinnassa.* Pykälä on uusi. Se vastaa sisällöltään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 23 a §:ää. Pykälän mu-

kaan yksityisen oppilaitoksen ylläpitäjän valtionrahoituksen perusteena käytettävää yksikköhintaa korotetaan kussakin oppilaitosmuodossa siten, että korotus vastaa yksityisten oppilaitosten ylläpitäjien maksamien arvonlisäverojen osuutta mainittujen ylläpitäjien keskimääräisistä arvonlisäverottomista kustannuksista. Pykälässä tarkoitettujen oppilaitosmuodot ovat, kuten 13 §:ssäkin, kansalaisopistot, kansanopistot, valtakunnalliset liikunnan koulutuskeskukset ja opintokeskukset. Arvonlisäveron perusteella tehtävä korotus vaihtelee oppilaitosmuodoittain sen mukaan, kuinka paljon yksityiset oppilaitosten ylläpitäjät kussakin oppilaitosmuodossa keskimäärin maksavat tavaroiden ja palveluiden hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa. Lain voimaantulosäännöksen 2 momentissa säädetään kuitenkin vuoden 2002 yksikköhintojen laskentaa koskevasta poikkeusmenettelystä. Mainittuna vuonna yksityisten oppilaitosten ylläpitäjien yksikköhinnat määräytyvät kokonaan voimassa olevan lain mukaan.

Yksityisten ylläpitämien kesäyliopistojen yksikköhintoja korotetaan lain 11 §:n 6 momentin ja 13 a §:n perusteella samalla prosentimäärällä kuin kansalaisopistojen yksikköhintoja.

30 §. *Kansalaisopistojen ja liikunnan koulutuskeskusten yksikköhinnat vuosina 2001 ja 2002.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Siinä on säädetty julkisen talouden tasapainottamiseksi toteutetuista valtionrahoituksen perusteena käytettävien yksikköhintojen alentamisesta kansalaisopistojen ja valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten osalta. Yksikköhintojen tasoa rajoittava säännös olisi nyt kumottavaksi ehdotetun pykälän mukaan voimassa viimeisen kerran vuonna 2002, jolloin mainittujen oppilaitosmuotojen yksikköhinnat vastaisivat vuodesta 2003 lukien toteutuneita keskimääräisiä kustannuksia.

Pykälän kumoamisen myötä yksikköhinnat nousisivat toteutuneiden keskimääräisten kustannusten mukaisiksi jo vuodesta 2002 lukien.

Kansalaisopistojen ja valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten yksikköhinnat lasketaan toteutuneiden kustannusten perusteella joka toinen vuosi. Kansalaisopistojen yksikköhinnat vuodelle 2001 on laskettu

vuoden 1999 toteutuneiden kustannusten perusteella ottaen kuitenkin huomioon nyt kumottavaksi ehdotettu myös kansalaisopistoissa sovellettu opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 65 §:n mukainen yksikköhintojen tasoa rajoittava kattosäännös. Näin ollen kansalaisopistojen vuoden 2002 yksikköhintoja ei lasketa toteutuneiden kustannusten perusteella, vaan mainitun vuoden yksikköhintojen laskennassa käytetään vuoden 2001 yksikköhintojen tavoin vuonna 1999 toteutuneita kustannuksia. Pykälän kumoaminen ei tältä osin muuta kansalaisopistojen yksikköhintojen laskentajärjestelmää.

Valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten yksikköhinta vuodeksi 2001 on laskettu suoraan vuoden 2000 yksikköhinnasta korottamalla sitä viidellä prosentilla ja lisäksi kustannustason muutoksella. Vuoden 2001 yksikköhinta ei siten perustu, toisin kuin muussa koulutuksessa, vuoden 1999 toteutuneisiin kustannuksiin. Myös valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten yksikköhintojen laskennassa ehdotetaan siirryttäväksi muussa koulutuksessa noudatettavaan todellisiin kustannuksiin perustuvaan yksikköhintojen laskentaan vuodesta 2002. Tämän vuoksi lain voimaantulosäännöksen 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten yksikköhinnat mainituksi vuodeksi lasketaan muun koulutuksen tavoin vuonna 1999 toteutuneiden kustannusten perusteella ottaen huomioon kustannustason muutos.

Voimaantulosäännös. Voimaantulosäännöksen 2 momentissa säädetään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 2 momentin perusteluihin viitaten poikkeusmenettelystä laskettaessa kansalaisopistojen keskimääräistä yksikköhintaa sekä kansalaisopistojen, kansanopistojen, valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten ja opintokeskusten yksikköhintoja vuodelle 2002. Vielä mainittuna vuonna keskimääräiset yksikköhinnat ja yksikköhinnat lasketaan 13 ja 13 a §:stä poiketen arvonlisäverollisten kustannusten perusteella.

Koska kunnille ja kuntayhtymille palautettujen arvonlisäverojen takaisinperinnästä luovutaan vuoden 2002 alusta, tulee arvonlisäverojen osuus kuitenkin vähentää niistä

lopullisista yksikköhinnoista, joiden perusteella kuntien ja kuntayhtymien käyttökustannusten valtionrahoitus määräytyy. Tämän vuoksi voimaantulosäännöksen 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi oppilaitosmuodoittain prosentiosuuksista, jotka vähennetään määrättäessä lopullisia valtionrahoituksen perusteena käytettäviä yksikköhintoja kunnille ja kuntayhtymille. Säädettävät prosentiosuudet vastaavat kuntien ja kuntayhtymien maksamien arvonlisäverojen osuutta kuntien ja kuntayhtymien arvonlisäverottomista kustannuksista vuonna 1999. Vähennys tulee kysymykseen vain kansalaisopistojen, kesäyliopistojen ja kansanopistojen osalta, koska kaikki liikunnan koulutuskeskukset ja opintokeskukset ovat yksityisten yhteisöjen tai säätiöiden ylläpitämiä. Yksikköhintaan arvonlisäveron perusteella tehtävä prosentuaalinen vähennys tehdään lopuksi yksikköhintojen tultua kokonaan muilta osin laskettua. Yksityisten koulutuksen järjestäjien yksikköhinnat vuodeksi 2002 lasketaan arvonlisäverollisten kustannusten mukaisina samalla tavalla kuin nykyään.

Voimaantulosäännöksen 3 momentissa säädetään tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi 30 §:n perusteluissa selostetusta menettelystä, jonka mukaan myös valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten yksikköhinnat vuodeksi 2002 määräytyvät vuonna 1999 toteutuneiden kustannusten perusteella. Vuodeksi 2003 määrättävät yksikköhinnat lasketaan, kuten muutkin kustannuserusteiset yksikköhinnat, vuonna 2001 toteutuneiden kustannusten perusteella.

1.3. Laki ammatillisesta koulutuksesta

8 §. *Koulutuksen järjestäjät.* Pykälän 1 momenttia on muutettu siten, että myös valtion liikelaitokselle voitaisiin myöntää lupa järjestää ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaista koulutusta. Toiminnallisesti valtion liikelaitos rinnastuisi koulutuksen järjestäjänä yksityisiin yhteisöihin ja säätiöihin. Valtion liikelaitoksella, jolle on myönnetty koulutuksen järjestämislupa, olisi oikeus saada toimintaansa lakisääteistä valtionrahoitusta siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa säädetään. Il-

maisu "asianomainen ministeriö" on muutettu "opetusministeriöksi."

1.4. Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta

4 §. *Koulutuksen järjestäjät.* Pykälän 1 momenttia on ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:n perusteluihin viitaten muutettu siten, että myös valtion liikelaitokselle voitaisiin myöntää lupa järjestää ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaista koulutusta. Ilmaisu "asianomainen ministeriö" on muutettu "opetusministeriöksi."

1.5. Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Voimaantulosäännös. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain (1211/2000) voimaantulosäännöksen 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että mainitussa säännöksessä tarkoitetun maksullisena palvelutoimintana järjestettyyn koulutukseen myönnetyn avustuksen poistumiseen liittyvän siirtymäkauden avustuksen voimassaoloaika jatketaan kaikilta osin yhdellä vuodella. Ehdotuksen mukaan koulutuksen järjestäjälle, joka on vuonna 2000 saanut opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa tarkoitettua valtionavustusta maksullisena palvelutoimintana järjestettävään koulutukseen, myönnetään vuonna 2002 siirtymäkauden valtionavustusta vuoden 2000 valtionavustusta vastaava markkamäärä, mikä vastaa vuonna 2001 myönnettyä avustusta. Vuonna 2003 valtionavustusta myönnetään kaksi kolmasosaa ja vuonna 2004 yksi kolmasosa vuoden 2000 valtionavustuksesta. Voimassa olevan lain mukaan valtionavustuksen tuli asteittain poistua edellä kuvatulla tavalla jo vuosina 2001—2003.

1.6. Laki työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Voimaantulosäännös. Työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta annetun lain (1213/2000)

voimaantulosäännöksen 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain (1211/2000) voimaantulosäännöksen muuttamisen edellyttämät korjaukset. Viimeksi mainitussa säännöksessä tarkoitettu siirtymäkauden avustus otetaan vuosina 2002—2004 huomioon työvoimapoliittisen aikuiskoulutuksen hankintahintaa alentavana tekijänä hankittaessa koulutusta niiltä koulutuksen järjestäjiltä, jotka ennen uuden koulutuksen lainsäädännön voimaantuloa vuonna

1999 ovat ylläpitäneet ammatillista aikuis-koulutuskeskusta tai valtakunnallista ammatillista erikoisoppilaitosta.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (635/1998) 65 §,

sellaisena kuin se on laissa 1146/2000;

muutetaan 1 §:n 1 momentin johdantokappale, 6 §:n ja 7 §:n 1 momentin suomenkielinen sanamuoto, 9 §, 10 ja 11 §:n, 13 §:n 1 momentin sekä 14 ja 15 §:n suomenkielinen sanamuoto, 16 §, 17 §:n 4 momentti, 17 §:n 5 momentin ja 18 §:n 3 momentin suomenkielinen sanamuoto, 19 §:n 2 momentti, 19 §:n 3 ja 5 momentin suomenkielinen sanamuoto, 19 §:n 7 momentti, 20 §:n 3 ja 5 momentin suomenkielinen sanamuoto, 22 §:n 1 momentti, 31 §:n 1 ja 4 momentin suomenkielinen sanamuoto, 32 §:n 2 momentti, 32 §:n 3 momentin ja 33 §:n 4 momentin suomenkielinen sanamuoto, 34 §, 46 §:n 2—6 momentti, 50 §:n 1 ja 2 momentti, 52 §, 61 §:n 2 momentin suomenkielinen sanamuoto sekä 62 §,

sellaisina kuin niistä ovat 9 § osaksi mainitussa laissa 1146/2000, 11 § ja 22 §:n 1 momentti laissa 1211/2000, 16 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, 19 §:n 7 momentti ja 50 §:n 2 momentti laissa 1186/1998 sekä 46 §:n 3 ja 5 momentti mainitussa laissa 1146/2000; sekä

lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1186/1998 ja osaksi mainitussa laissa 1211/2000, uusi 5 momentti, 23 §:n 1 momenttiin uusi 2 a kohta ja lakiin uusi 23 a § seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle taikka valtion liikelaitokselle käyttökustannuksiin ja perustamishankkeisiin myönnettävästä valtionosuudesta ja -avustuksesta sekä muusta rahoituksesta sellaista toimintaa varten, josta säädetään:

järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin euromäärä, joka saadaan, kun 8 §:ssä säädetyllä tavalla lasketusta kunnan valtionosuuden perusteesta vähennetään 9 ja 10 §:n mukaan lasketut kunnan rahoitusosuudet.

7 §

Kuntayhtymän ja yksityisen järjestämien koulutuksen rahoitus

Yksityisellä koulutuksen tai muun toiminnan järjestäjällä tarkoitetaan tässä laissa rekisteröityä yhteisöä ja säätiötä sekä valtion liikelaitosta.

Kuntayhtymälle ja yksityiselle koulutuksen järjestäjälle myönnetään 5 §:n 1 kohdassa tarkoitettuja toimintoja varten rahoitusta 8 §:n 1—4 kohdassa säädetyllä tavalla koulutuksen järjestäjän oppilas-, opiskelija- tai opetustuntimäärien sekä yksikköhintojen mukaisesti laskettu valtionosuuden perustetta vastaava euromäärä.

6 §

Kunnan valtionosuus

Kunnalle myönnetään valtionosuutta 5 §:n 1, 3 ja 4 kohdassa mainittujen toimintojen

9 §

Kunnan rahoitusosuus opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin.

Kunnan rahoitusosuus opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin on 43 prosenttia euromäärästä, joka lasketaan siten, että 2 ja 3 momentissa säädetyllä tavalla laskettu euromäärä jaetaan maan asukasmäärällä ja näin saatu euromäärä kerrotaan kunnan asukasmäärällä.

Kunnan rahoitusosuutta laskettaessa kaikki 8 §:n 1—4 ja 6 kohdassa tarkoitetut kuntien valtionosuuden perusteet lasketaan yhteen ja näin saatuun euromäärään lisätään:

1) kuntayhtymille ja yksityisille koulutuksen järjestäjille 7 §:n 1 momentin mukaisesti lasketut valtionosuuden perusteita vastaavat euromäärät;

2) valtion oppilaitoksille 5 §:n 1 kohdassa tarkoitettuja toimintoja varten 16 §:n nojalla vahvistettujen keskimääräisten yksikköhintojen perusteella lasketut valtionosuuden perusteita vastaavat euromäärät; sekä

3) perustamishankkeista aiheutuvien kustannusten vuoksi kymmenen prosenttia euromäärästä, jotka saadaan, kun ammattikorkeakouluissa ja muussa ammatillisessa peruskoulutuksessa kuin oppisopimuskoulutuksessa opiskelevien määrien sekä 16 §:n mukaisesti ammattikorkeakouluja ja ammatillista peruskoulutusta varten vahvistettujen keskimääräisten yksikköhintojen tuloista vähennetään 19 §:n 5 momentissa ja 20 §:n 5 momentissa tarkoitettujen valtionosuuden laskentaperusteeksi koulutuksen järjestäjille vahvistettujen vuosivuokrien perusteella lasketut valtionosuuden perusteet.

Kunnan rahoitusosuutta laskettaessa ei oteta huomioon perusopetuslaissa tarkoitettua perusopetukseen valmistavaa opetusta saavia oppilaita eikä perusopetusta saavia oppilaita lukuun ottamatta opiskelijoita, joilla ei ole kotikuntalaissa tarkoitettua kotikuntaa Suomessa tai joilla on kotikunta Ahvenanmaalla. Kunnan rahoitusosuutta laskettaessa ei myöskään oteta huomioon oppilaita ja opiskelijoita, joille perusopetuslain 7 §:n 1 momentin ja lukiolain 3 §:n 1 momentin nojalla järjestetään opetusta ulkomailla.

Kunnan rahoitusosuuteen lisätään julkisen

talouden tasapainottamiseksi toteutettujen valtionosuuksien vähennysten perusteella kunnan asukasta kohden vuosittain euromäärä, joka saadaan, kun 103,10 euroa muutetaan varainhoitovuoden arvioituun kustannustasoon. Lisäksi kunnan rahoitusosuuteen lisätään valtiolle lukion ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta ja ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksesta aiheutuvien kustannusten perusteella kunnan asukasta kohden vuosittain euromäärä, joka saadaan, kun 5,72 euroa muutetaan varainhoitovuoden arvioituun kustannustasoon. Tässä momentissa mainitut euromäärät on laskettu vuoden 1998 arvioidussa kustannustasossa.

10 §

Kunnan rahoitusosuus kulttuuritoiminnan ja taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin

Kunnan rahoitusosuus kulttuuritoiminnan ja taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin on 63 prosenttia euromäärästä, joka lasketaan siten, että kaikkien kuntien yhteenlasketut 8 §:n 5 ja 7 kohdassa tarkoitetut valtionosuuden perusteet jaetaan maan asukasmäärällä ja näin saatu euromäärä kerrotaan kunnan asukasmäärällä.

11 §

Ammatillisen lisäkoulutuksen käyttökustannusten rahoitus

Koulutuksen järjestäjälle myönnetään rahoitusta ammatillisen erikoisoppilaitoksen käyttökustannuksia varten euromäärä, joka saadaan, kun koulutuksen järjestäjälle rahoituksen laskemisen perusteeksi vahvistettu opetustuntien tai opintoviikkojen määrä kerrotaan opetustuntia tai opintoviikkoa kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

Koulutuksen järjestäjälle myönnetään rahoitusta oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen lisäkoulutuksen käyttökustannuksia varten euromäärä, joka saadaan, kun mainittua koulutusta saavien opiskelijoiden määrät kerrotaan mainittua koulutusta varten opiskelijaa kohden määrättyillä yksikköhinnoilla.

Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitetulle koulutuksen järjestäjälle myönnetään muun kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitetun ammatillisen lisäkoulutuksen käyttökustannuksia varten rahoitusta 90 prosenttia euromäärästä, joka saadaan laskemalla yhteen koulutuksen järjestäjälle valtionosuuden laskemisen perusteeksi vahvistettujen opiskelijatyövuosien määrien ja opiskelijatyövuotta kohden määrättyjen yksikköhintojen tulot. Henkilöstökoulutuksessa rahoitus on kuitenkin 50 prosenttia mainitulla tavalla lasketusta euromäärästä. Valtioneuvoston asetuksella säädetään, miten rahoituksen perusteena oleva opiskelijatyövuosi määräytyy. Edellä tässä momentissa tarkoitettua rahoitusta ei kuitenkaan myönnetä vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjälle.

13 §

Valtionosuus taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin

Kuntayhtymälle, yksityiselle yhteisölle ja säätiölle myönnetään valtionosuutta taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin 57 prosenttia euromäärästä, joka saadaan, kun koulutuksen järjestäjälle valtionosuuden laskemisen perusteeksi mainittua opetusta varten vahvistettu opetustuntimäärä kerrotaan opetustuntia kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

14 §

Valtionosuus liikuntatoiminnan ja nuorisotyön käyttökustannuksiin

Kunnalle myönnetään valtionosuutta liikuntatoiminnan käyttökustannuksiin 37 prosenttia euromäärästä, joka saadaan, kun kunnan asukasmäärä kerrotaan liikuntatoimintaa varten asukasta kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

Kunnalle myönnetään valtionosuutta nuorisotyön käyttökustannuksiin 37 prosenttia euromäärästä, joka saadaan, kun kunnan alle 29-vuotiaiden asukkaiden määrä kerrotaan

nuorisotyötä varten asukasta kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

15 §

Valtionosuus museon, teatterin ja orkesterin käyttökustannuksiin

Museon, teatterin ja orkesterin ylläpitäjälle myönnetään valtionosuutta mainituista toiminnoista aiheutuviin käyttökustannuksiin 37 prosenttia euromäärästä, joka saadaan, kun ylläpitäjälle museota, teatteria ja orkesteria varten vahvistettu laskennallinen henkilötyövuosien määrä kerrotaan henkilötyövuotta kohden asianomaista toimintaa varten määrättyllä yksikköhinnalla.

3 luku

Opetustoimen yksikköhinnat

16 §

Keskimääräiset yksikköhinnat

Valtioneuvosto vahvistaa vuosittain seuraavan varainhoitovuoden rahoituksen perusteina käytettävät keskimääräiset yksikköhinnat siten kuin kuntien valtionosuuslain 3 §:n 1—3 kohdassa sekä 4, 5 ja 15 §:ssä säädetään. Keskimääräisten yksikköhintojen vahvistamisesta kuntien valtionosuuslain 6 §:ssä tarkoitettuna vuonna on lisäksi voimassa, mitä kuntien valtionosuuslain 6 §:n 3 momentissa säädetään.

Yksikköhinnat määrää opetusministeriö. Tässä luvussa tarkoitetut yksikköhinnat määrätään 19 §:n 7 momentissa, 21 §:n 1 momentissa ja 22 §:ssä tarkoitettuja yksikköhintoja lukuun ottamatta siten, että yksikköhintojen mukaisesti lasketut rahoituksen perusteena käytettävät euromäärät yhteenlasketuina vastaavat keskimääräisten yksikköhintojen perusteella laskettavia euromääriä.

17 §

Perusopetuksen yksikköhinnat

Yksityisen perusopetuksen järjestäjän yk-

sikköhinta on 90 prosenttia sen kunnan yksikkö hinnasta, jossa opetus pääasiassa järjestetään. Yksikköhinta on kuitenkin sama kuin sen kunnan yksikköhinta, jossa opetus pääasiassa järjestetään, jos opetuksen järjestäjä on 31 päivänä heinäkuuta 1998 ylläpitänyt perusopetusta tai sitä vastaavaa opetusta antavaa oppilaitosta. Ulkomailla järjestettävän opetuksen osalta yksikköhinta määrätään porrastamalla 16 §:n nojalla vahvistettua perusopetuksen keskimääräistä yksikköhintaa siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään ja opetusministeriö asetuksen nojalla määrää. Ministeriö voi lisäksi opetuksen järjestäjälle määrätyn erityisen koulutustehtävän perusteella tai muusta erityisestä syystä korottaa tässä momentissa säädetyllä tavalla laskettua yksikköhintaa.

Yksikköhinnat määrätään siten, että ne euro määrät, jotka saadaan kertomalla yksikköhinnat perusopetusta saavien oppilaiden määrällä, yhteenlaskettuina vastaavat 1 momentissa tarkoitettuja valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

---

18 §

Lukion yksikköhinnat

Yksikköhinnat määrätään siten, että ne euro määrät, jotka saadaan kertomalla koulutuksen järjestäjille lasketut yksikköhinnat koulutuksen järjestäjien opiskelijoiden määrällä, yhteenlaskettuina vastaavat 1 momentissa tarkoitettuja valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

---

19 §

Ammatillisen koulutuksen yksikköhinnat

Yksikköhintoja porrastetaan, sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään, erityisopetuksen ja muiden olennaisesti koulutuksen kustannuksiin vaikuttavien tekijöiden perusteella. Yksikköhintaa korotetaan majoitusedun saaneiden opiskelijoiden osalta siten kuin valtioneuvoston asetuksella sääde-

tään. Opetusministeriö voi lisäksi koulutuksen järjestäjälle määrätyn erityisen koulutus-tehtävän perusteella tai muusta erityisestä syystä korottaa yksikköhintaa.

Yksikköhinnat määrätään siten, että ne euro määrät, jotka saadaan kertomalla koulutusaloittain lasketut yksikköhinnat kunkin koulutusalan opiskelijamäärällä, yhteenlaskettuina vastaavat 1 momentissa tarkoitettuja koulutuslakohtaisia valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

Jos koulutusta järjestetään toiminnan laajuus huomioon ottaen olennaisessa määrin vuokratiiloissa, koulutuksen järjestäjälle määrättyä yksikköhintaa voidaan korottaa euro määrällä, joka lasketaan jakamalla ministeriön valtiosuuden laskentaperusteeksi vahvistama vuosivuokra koulutuksen järjestäjän ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden määrällä. Tässä momentissa tarkoitettuja vuokria ei oteta huomioon laskettaessa 1 momentissa tarkoitettuja valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

Sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinta on 80 prosenttia 16 §:n nojalla vahvistetusta ammatillisen koulutuksen keskimääräisestä yksikkö hinnasta. Opetusministeriö määrää vuosittain valtion talousarvion rajoissa oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat erikseen ammattitutkintoon ja erikoisammattitutkintoon valmistavaa koulutusta sekä erikseen muuta ammatillista lisäkoulutusta varten. Tässä momentissa tarkoitettuja yksikköhintoja korotetaan erityisopetuksessa siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään.

---

20 §

Ammattikorkeakoulujen yksikköhinnat

Yksikköhinnat määrätään siten, että euro määrät, jotka saadaan kertomalla tutkinnoittain lasketut yksikköhinnat kutakin tutkintoa suorittavien opiskelijoiden määrällä, yhteenlaskettuina vastaavat 1 momentissa tarkoitet-

tuja tutkintokohtaisia valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

Jos koulutusta järjestetään toiminnan laajuus huomioon ottaen olennaisessa määrin vuokratiloissa, ammattikorkeakoululle määrättyä yksikköhintaa voidaan korottaa euromäärällä, joka lasketaan jakamalla ministeriön valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistama vuosivuokra ammattikorkeakoulun opiskelijamäärällä. Tässä momentissa tarkoitettuja vuokria ei oteta huomioon laskettaessa 1 momentissa tarkoitettuja valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

22 §

Ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat

Tämän lain 11 §:n 3 momentissa tarkoitettujen ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat opiskelijatyövuotta kohden lasketaan 16 §:n 1 momentin nojalla vahvistetun ammatillisen koulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan perusteella. Yksikköhintoja porrastetaan eri hintaryhmiin kuuluvassa koulutuksessa ja erityisopetuksessa siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään. Opetusministeriö voi lisäksi erityisestä syystä korottaa yksikköhintaa.

23 §

Yksikköhintoja laskettaessa huomiotta jätettävät kustannukset

Perusopetuksen, lukion, ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulun ja taiteen perusopetuksen käyttökustannuksina ei pidetä:

2 a) tavaran ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa;

23 a §

Arvonlisäveron huomioon ottaminen yksityisen koulutuksen järjestäjän yksikköhinnassa

Perusopetuksen, lukion, ammatillisen kou-

lutuksen, ammattikorkeakoulun ja taiteen perusopetuksen yksikköhintoja korotetaan yksityisen koulutuksen järjestäjän osalta siten, että korotus vastaa yksityisten koulutuksen järjestäjien maksamien arvonlisäverojen osuutta yksityisille koulutuksen järjestäjille aiheutuneista arvonlisäverottomista kustannuksista mainitussa koulutusmuodossa. Korotusta ei oteta huomioon vahvistettaessa 16 §:n 1 momentin mukaisia keskimääräisiä yksikköhintoja eikä määrättäessä yksikköhintoja mainitun pykälän 2 momentin mukaisesti.

31 §

Perustamishanke

Perustamishankkeella tarkoitetaan toiminnallisen kokonaisuuden muodostavaa tilojen rakentamista, hankintaa, peruskorjausta tai niitä vastaavaa toimenpidettä ja mainittuihin toimenpiteisiin liittyvää irtaimen omaisuuden hankintaa, jos toimenpiteen arvioidut kokonaiskustannukset ovat vähintään valtioneuvoston vahvistaman euromäärän suuriset.

Perustamishankkeena voidaan pitää myös sellaista 1—3 momentissa tarkoitettua toimenpidettä, jonka arvioidut kustannukset ovat valtioneuvoston vahvistamaa euromäärää pienemmät, jos hankkeen rahoitus muodostuisi kunnan tai kuntayhtymän jäsenkuntien asukasmäärän ja taloudellisen aseman vuoksi kunnalle tai kuntayhtymälle erityisen rasittavaksi. Sama koskee soveltuvin osin yksityisen koulutuksen tai muun toiminnan järjestäjän perustamishanketta ja siihen myönnettävää valtionosuutta.

32 §

Perustamishankkeen valtionosuuden laskennallinen peruste

Toimitilojen peruskorjausta tai vastaavaa toimenpidettä koskevissa hankkeissa valtionosuuden perusteena käytetään valtionapuviranomaisen hankkeelle sen arvioidujen kustannusten perusteella vahvistamaa euromäärää. Jos hanketta varten ei muussa tapauksessa ole vahvistettu yksikköhintaa, valtionapu-

viranomainen vahvistaa vastaavasti valtionosuuden perusteena käytettävän euromäärän. Tässä momentissa tarkoitettu euromäärä vahvistetaan kunnalle ja kuntayhtymälle hankkeen arvioitujen arvonlisäverottomien ja yksityiselle koulutuksen järjestäjälle hankkeen arvioitujen arvonlisäverollisten kustannusten perusteella.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen euromäärien tarkistetaan hankkeen aloittamisajankohdan hintatason mukaisiksi.

33 §

Perustamishankkeen valtionosuusasteikko

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, valtionapuviranomainen voi myöntää ammatillista erityisopetusta varten toteutettavaan perustamishankkeeseen valtionosuutta enintään 70 prosenttia 32 §:ssä tarkoitettua euromäärästä.

34 §

Yksikköhintojen vahvistaminen

Opetusministeriö vahvistaa vuosittain perustamishankkeiden yksikköhinnat. Yksikköhinta vahvistetaan neliometriä tai muuta mittayksikköä kohden.

Yksikköhintoihin tulee sisältyä kustannukset kaikista niistä toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen toimitilojen käyttöönottamiseksi, kuten rakentamisen suunnittelusta, alueen kuntoon saattamisesta, kunnallisteknisistä ja muista vastaavista töistä sekä tilojen tarkoituksenmukaisesta varustamisesta aiheutuvat kustannukset. Yksikköhintoihin ei kuitenkaan sisällytetä maapohjan hankkimisesta aiheutuvia kustannuksia eikä tavaran ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa.

Yksikköhintojen tulee perustua toteutuneiden rakennushankkeiden keskimääriisiin kustannuksiin. Jos rakentamiskustannuksissa on olennaisia alueellisia eroja, yksikköhinnat voidaan vahvistaa kustannustasoltaan erilaisia alueita varten. Yksikköhintoja korotetaan yksityisen koulutuksen järjestäjän osalta si-

ten, että korotus vastaa maksettujen arvonlisäverojen osuutta oppilaitosten keskimäärisistä arvonlisäverottomista rakentamiskustannuksista. Yksikköhintoja vahvistettaessa ilmoitetaan, minkä ajankohdan kustannustasoa yksikköhinnat vastaavat.

46 §

*Rahoituksen maksaminen
käyttökustannuksiin*

Edellä 45 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tarkistusten edellyttämät suoritukset maksetaan valtionosuuden saajille tai peritään valtiolle varainhoitovuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjälle maksettavaan rahoitukseen lisätään perustamishankkeista aiheutuneiden kustannusten perusteella 43 prosenttia euromäärästä, joka saadaan, kun koulutuksen järjestäjän opiskelijamäärän ja ammatilliselle koulutukselle 16 §:n nojalla vahvistetun keskimääräisen yksikköhinnan tulosta jaettuna kymmenellä vähennetään koulutuksen järjestäjälle 19 §:n 5 momentin nojalla valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistettujen vuosivuokrien perusteella lasketut valtionosuuden perusteet. Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen koulutuksen opiskelijoita ei kuitenkaan tällöin oteta huomioon. Ammattikorkeakoulun ylläpitäjälle maksettavaan rahoitukseen lisättävä euromäärä lasketaan vastaavasti ammattikorkeakoulun opiskelijamäärän, ammattikorkeakouluille 16 §:n nojalla vahvistetun keskimääräisen yksikköhinnan ja ammattikorkeakoululle 20 §:n 5 momentin nojalla valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistetun vuosivuokran perusteella.

Kunnalle maksettavassa valtionosuudessa otetaan huomioon kuntien valtionosuuslain 17 §:n 2 momentissa säädetty tämän lain mukaisesti valtionosuuksiin kohdistettava osuus kunnalle maksettavasta tasauslisästä tai kunnan maksettavaksi tulevasta tasausvähennyksestä.

Jos kunnan 8 §:ssä säädetty valtionosuuden peruste, johon on lisätty 3 momentissa tarkoitettu perustamishankkeista aiheutuneiden kustannusten perusteella laskettu euromäärä, kunnalle 11 §:n 2 ja 3 momentin

kunnalle 11 §:n 2 ja 3 momentin nojalla myönnettävä rahoitus ja kunnalle 13—15 §:n mukaan myönnettävä valtionosuus, on pienempi kuin 9 ja 10 §:n mukaan lasketut euromäärät, kunnan tulee maksaa erotus valtiolle kahdessa erässä, ensimmäinen erä varainhoitovuoden heinäkuun ja toinen erä varainhoitovuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Jos kunnalle käyttökustannuksiin tämän lain mukaan myönnetty valtionosuus, johon on lisätty 3 momentissa tarkoitettu perustamishankkeista aiheutuneiden kustannusten perusteella laskettu euromäärä, on pienempi kuin kuntien valtionosuuslain 17 §:n 2 momentissa säädetty tämän lain mukaisiin valtionosuuksiin kohdistettava osuus kunnan maksettavaksi tulevasta tasausvähennyksestä, kunnan tulee maksaa erotus valtiolle 5 momentissa säädettyinä ajankohtina.

50 §

Sairaalassa ja koulukodissa perusopetusta saavan oppilaan kotikunnan maksuosuus

Kunta, joka on sairaalassa perusopetuslain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettua perusopetusta saavan oppilaan kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta hoidon aikana, on velvollinen maksamaan oppilaasta sairaalan sijaintikunnalle maksuosuuden, joka lasketaan kertomalla hoitopäivien määrä sairaalan sijaintikunnalle opetuksesta hoitopäivää kohden aiheutuvilla keskimääräisillä todellisilla vuosikustannuksilla. Maksuosuudesta vähennetään mainitusta oppilaasta sairaalan sijaintikunnalle lasketun valtionosuuden perusteen mukainen osuus.

Kunta, joka on lastensuojelulain (683/1983) 29 §:ssä tarkoitettussa koulukodissa perusopetusta saavan oppilaan kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta opetuksen aikana, on velvollinen maksamaan oppilaasta koulukotiopetuksen järjestäjälle maksuosuuden, joka lasketaan kertomalla niiden koulun työpäivien määrä, joina oppilaalle on annettu opetusta, opetuksen järjestäjälle opetuksesta koulun työpäivää kohden aiheutuvilla keskimääräisillä todellisilla vuosikustannuksilla. Maksuosuudesta vähennetään mainitusta oppilaasta opetuksen järjestäjälle lasketun val-

tionosuuden perusteen mukainen osuus ja valtion koulukodin osalta vastaavalla tavalla laskettua valtionosuuden perustetta vastaava osuus.

52 §

Suorituksen maksamatta ja perimättä jättäminen

Alle 1 700 euron suuruista tämän lain nojalla annettuun päätökseen perustuvaa suoritusta ei makseta eikä peritä takaisin.

61 §

Vuokrat ja vuokra-arvot

Jos oppilaitoksen yksikköhintaa on tämän lain voimaan tullessa korotettu toimitilojen vuokra-arvon pääomakorvauksen perusteella, maksetaan koulutuksen järjestäjälle erikseen rahoituksena yksikköhinnan korotuksen perusteeksi vahvistettu euromäärä kokonaisuudessaan. Tässä momentissa tarkoitettua rahoitusta maksetaan kymmenen vuoden ajan vuokra-arvon pääomakorvauksen perusteena olevien tilojen hankintaa tai perusparannusta seuraavan vuoden alusta. Jos osa tiloista siirtyy toiselle koulutuksen järjestäjälle 1 §:ssä mainitun lain mukaiseen toimintaan, osoitetaan mainitusta euromäärästä kullekin koulutuksen järjestäjälle niiden keskenään sopima osuus. Tämän momentin nojalla maksettavat euromäärät lisätään 9 §:n 2 momentin mukaan laskettuun euromäärään laskettaessa kunnan rahoitusosuutta opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin.

62 §

Ammatillisten erityisoppilaitosten lainojen hoitomenot

Jos ammatillisen erityisoppilaitoksen yksikköhintaa on tämän lain voimaan tullessa korotettu lainojen hoitomenojen perusteella, maksetaan ammatillisen erityisoppilaitoksen ylläpitäjänä toimineelle koulutuksen järjestä-

jälle vuosittain erikseen korvaus, joka vastaa yksikköhinnan korotuksen perusteena olleista lainoista yksikköhinnan määrittämistä edeltäneenä vuonna aiheutuneita kustannuksia. Tämän pykälän nojalla maksettavat korvaukset lisätään 9 §:n 2 momentin mukaan laskettuun euromäärään laskettaessa kunnan rahoitusosuutta opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Sen estämättä, mitä tämän lain 23 ja 23 a §:ssä säädetään, perusopetuksen, lukion, ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulujen, taiteen perusopetuksen ja kirjaston käyttökustannusten valtionrahoituksen perusteena olevat keskimääräiset yksikköhinnat ja yksikköhinnat vuodelle 2002 lasketaan arvonlisäverollisten kustannusten perusteella. Kunnan ja kuntayhtymän valtionrahoituksen perusteena käytettävä yksikköhinta vuodelle 2002 lasketaan kuitenkin siten, että arvonlisäverollisten kustannusten perusteella lasketusta yksikköhinnasta vähennetään arvonlisävero-osuutta seuraavasti:

- 1) perusopetuksessa 2,84 prosenttia;

- 2) lukiossa 2,09 prosenttia;
  - 3) ammatillisessa koulutuksessa 4,20 prosenttia;
  - 4) ammattikorkeakoulussa 4,38 prosenttia;
  - 5) taiteen perusopetuksessa 1,28 prosenttia;
- ja
- 6) kirjastossa 3,45 prosenttia.

Laskettaessa kunnan ja kuntayhtymän käyttökustannusten valtionrahoituksen perusteena käytettävää yksikköhintaa vuodelle 2002 yksikköhinnasta vähennetään 2 momentissa säädetty arvonlisävero-osuus myös silloin, kun yksikköhinta lain tai asetuksen mukaan määräytyy 2 momentissa tarkoitettuja toimintoja varten vahvistettujen keskimääräisten yksikköhintojen perusteella.

Vuonna 2002 tämän lain 9 §:ssä tarkoitettua kunnan rahoitusosuutta opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin korotetaan 0,5 eurolla kunnan asukasta kohden niiden perustamishankkeiden perusteella, joiden osalta valtionrahoituspäätökset on tehty ennen tämän lain voimaan tuloa.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vapaasta sivistystyöstä 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (632/1998) 30 §, sellaisena kuin se on laissa 1147/2000,
muutetaan 9 §:n 1 momentin suomenkielinen sanamuoto, 9 §:n 3 momentti, 11 §:n 5 ja 10 momentti, 15 §:n 2 momentti ja 20 §, sekä
lisätään 13 §:n 1 momenttiin uusi 1 a kohta ja lakiin uusi 13 a § seuraavasti:

4 luku

Käyttökustannusten valtionosuus

9 §

Valtionosuuden määrä

Kansanopiston, kansalaisopiston ja kesäyliopiston ylläpitäjälle myönnetään valtionosuutta 57 prosenttia sekä opintokeskuksen ja liikunnan koulutuskeskuksen ylläpitäjälle 65 prosenttia 8 §:n mukaan lasketusta euromäärästä.

Opintokeskukselle myönnetään asetuksella säädetyt ehdot täyttäviä opintokerhoja varten valtionosuutena euromäärä, joka saadaan kertomalla opintokeskukselle vahvistettujen opintokerhotuntien määrällä opetusministeriön kullekin vuodelle määräämä opintokerhotunnin hinta.

11 §

Yksikköhinta

Kansalaisopistojen keskimääräisen yksikköhinnan vahvistamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 16 §:ssä säädetään. Opetustunnin yksikköhinta kansalaisopistoille lasketaan asutusrakenteeltaan erilaisissa kunnissa sijaitseville kansalaisopistoille joka

toinen vuosi jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltäneenä kalenterivuonna asutusrakenteeltaan samanlaisissa kunnissa sijaitsevien kunnallisten ja yksityisten kansalaisopistojen toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset samojen opistojen sinä vuonna pidettyjen opetustuntien määrällä. Kahden tai useamman kunnan ja kuntayhtymän ylläpitämän kansalaisopiston yksikköhinta lasketaan sijaintikunnan asutusrakenteen mukaan.

Jos kansanopisto tai liikunnan koulutuskeskus toimii toiminnan laajuus huomioon ottaen olennaisessa määrin vuokratiloissa, yksikköhintaa voidaan vuosittain korottaa euromäärällä, joka lasketaan jakamalla opetusministeriön valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistama vuosivuokra oppilaitoksen 10 §:ssä tarkoitettujen opiskelijaviikkojen tai opiskelijavuorokausien määrällä.

13 §

Yksikköhintoja laskettaessa huomiotta jätettävät kustannukset

Yksikköhintoja laskettaessa käyttökustannuksina ei pidetä:

1 a) tavarankäytön ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa;

13 a §

*Arvonlisäveron huomioon ottaminen
yksityisen oppilaitoksen ylläpitäjän
yksikköhinnassa*

Kansalaisopistojen, kansanopistojen, valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten ja opintokeskusten yksikköhintoja korotetaan yksityisen oppilaitoksen ylläpitäjän osalta siten, että korotus vastaa yksityisten oppilaitosten ylläpitäjien maksamien arvonlisäverojen osuutta yksityisille oppilaitosten ylläpitäjille kustakin oppilaitosmuodosta aiheutuneista arvonlisäverottomista kustannuksista.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua korotusta ei oteta huomioon vahvistettaessa kansalaisopistoille keskimääräistä yksikköhintaa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 16 §:n 1 momentin mukaisesti eikä määrättäessä kansalaisopistojen yksikköhintoja mainitun pykälän 2 momentin mukaisesti.

15 §

Valtionavustus perustamishankkeeseen

Perustamishankkeena pidetään hanketta, jonka arvioidut kokonaiskustannukset ovat vähintään valtioneuvoston vahvistaman euromäärän suuruiset. Perustamishankkeena pidetään myös erillistä toiminnallisen kokonaisuuden muodostamaa kalusto- ja opetusvälinehankintaa, jonka arvioidut kokonaiskustannukset ovat vähintään opetusministeri-

ön vahvistaman euromäärän mukaiset.

20 §

*Suorituksen maksamatta ja perimättä
jättäminen*

Alle 1 700 euron suuruista tämän lain nojalla annettuun päätökseen perustuvaa suoritusta ei makseta eikä peritä takaisin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Sen estämättä, mitä tämän lain 13 ja 13 a §:ssä säädetään, kansalaisopistojen, kansanopistojen, valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten ja opintokeskusten yksikköhinnat vuodelle 2002 lasketaan arvonlisäverollisten kustannusten perusteella. Kunnan ja kuntayhtymän valtionrahoituksen perusteena käytettävä yksikköhinta vuodelle 2002 lasketaan kuitenkin siten, että arvonlisäverollisten kustannusten perusteella lasketusta yksikköhinnasta vähennetään arvonlisävero-osuutena kansalaisopistossa ja kesäyliopistossa 1,92 prosenttia sekä kansanopistossa 5,00 prosenttia.

Valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten yksikköhinnat lasketaan vuodelle 2002 vuoden 1999 toteutuneiden kustannusten perusteella ja vuodelle 2003 vuoden 2001 toteutuneiden kustannusten perusteella.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

3.

Laki**ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammatillisesta koulutuksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (630/1998)
 8 §:n 1 momentti seuraavasti:

8 §

Koulutuksen järjestäjät

Opetusministeriö voi myöntää kunnalle,
 kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai
 säätiölle taikka valtion liikelaitokselle luvan
 koulutuksen järjestämiseen.

 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
 lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-
 teisiin.

4.

Laki**ammattillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain
 (631/1998) 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

4 §

Koulutuksen järjestäjät

Opetusministeriö voi myöntää kunnalle,
 kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai
 säätiölle taikka valtion liikelaitokselle luvan
 ammattitutkintoon ja erikoisammattitutkin-
 toon valmistavan koulutuksen ja ammatillisen
 lisäkoulutuksen järjestämiseen. Luvan
 myöntämisestä näyttötutkintona suoritetta-

vaan ammatilliseen perustutkintoon valmis-
 tavan koulutuksen järjestämiseen on voimas-
 sa, mitä ammatillisesta koulutuksesta ane-
 tun lain 9 §:ssä säädetään.

 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
 lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-
 teisiin.

5.

Laki**opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta
annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta 21 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1211/2000) voimaantulosäännöksen 2 momentti seuraavasti:

—————
 Koulutuksen järjestäjälle, joka on vuonna 2000 saanut opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) 43 §:n 3 momentissa, sellaisena kuin se oli laissa 1186/1998, tarkoitettua valtionavustusta maksullisena palvelutoimintana järjestettävään koulutukseen, myönnetään vuonna 2002 valtionavustusta vuoden 2000 valtionavustusta vastaava markkamäärä. Vuonna 2003 valtionavustusta myönnetään kaksi kolmasosaa ja vuonna 2004 yksi kolmasosa vuoden 2000 valtionavustuksesta. Jos koulu-

tuksen järjestäjä lopettaa toimintansa, tässä momentissa tarkoitettua avustusta myönnetään toiminnan päättymiseen saakka toiminta-aikaa vastaavana suhteellisena osuutena vuotuisesta avustuksesta.
 —————

—————
 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

6.

Laki**työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta
annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta 21 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1213/2000) voimaantulosäännöksen 2 momentti seuraavasti:

 Hankittaessa koulutusta koulutuksen järjestäjältä, joka on vuonna 2000 saanut opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) 43 §:n 3 momentissa, sellaisena kuin se oli laissa 1186/1998, tarkoitettua valtionavustusta maksullisena palvelutoimintana järjestettävään koulutukseen, koulutuksen hintaa määriteltäessä otetaan vähennyksenä huomioon opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun

lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annetussa laissa (/) säädettyä valtionavustusta vastaava osuus koulutuksen hankintakustannuksista vuosina 2002—2004.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 28 päivänä syyskuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Opetusministeri *Maija Rask*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (635/1998) 65 §, sellaisena kuin se on laissa 1146/2000;
muutetaan 1 §:n 1 momentin johdantokappale, 6 §:n ja 7 §:n 1 momentin suomenkielinen sanamuoto, 9 §, 10 ja 11 §:n, 13 §:n 1 momentin sekä 14 ja 15 §:n suomenkielinen sanamuoto, 16 §, 17 §:n 4 momentti, 17 §:n 5 momentin ja 18 §:n 3 momentin suomenkielinen sanamuoto, 19 §:n 2 momentti, 19 §:n 3 ja 5 momentin suomenkielinen sanamuoto, 19 §:n 7 momentti, 20 §:n 3 ja 5 momentin suomenkielinen sanamuoto, 22 §:n 1 momentti, 31 §:n 1 ja 4 momentin suomenkielinen sanamuoto, 32 §:n 2 momentti, 32 §:n 3 momentin ja 33 §:n 4 momentin suomenkielinen sanamuoto, 34 §, 46 §:n 2—6 momentti, 50 §:n 1 ja 2 momentti, 52 §, 61 §:n 2 momentin suomenkielinen sanamuoto sekä 62 §, sellaisina kuin niistä ovat 9 § osaksi mainitussa laissa 1146/2000, 11 § ja 22 §:n 1 momentti laissa 1211/2000, 16 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, 19 §:n 7 momentti ja 50 §:n 2 momentti laissa 1186/1998 sekä 46 §:n 3 ja 5 momentti mainitussa laissa 1146/2000; sekä *lisätään* 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1186/1998 ja osaksi mainitussa laissa 1211/2000, uusi 5 momentti, 23 §:n 1 momenttiin uusi 2 a kohta ja lakiin uusi 23 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle käyttökustannuksiin ja perustamishankkeisiin myönnettävästä valtionosuudesta ja -avustuksesta sekä muusta rahoituksesta sellaista toimintaa varten, josta säädetään:

Ehdotus

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle *taikka valtion liikelaitokselle* käyttökustannuksiin ja perustamishankkeisiin myönnettävästä valtionosuudesta ja -avustuksesta sekä muusta rahoituksesta sellaista toimintaa varten, josta säädetään:

Yksityisellä koulutuksen tai muun toiminnan järjestäjällä tarkoitetaan tässä laissa rekisteröityä yhteisöä ja säätiötä sekä valtion liikelaitosta.

6 §

Kunnan valtionosuus

Kunnalle myönnetään valtionosuutta 5 §:n 1, 3 ja 4 kohdassa mainittujen toimintojen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin markkamäärä, joka saadaan, kun 8 §:ssä säädetyllä tavalla lasketusta kunnan valtionosuuden perusteesta vähennetään 9 ja 10 §:n mukaan lasketut kunnan rahoitusosuudet.

7 §

Kuntayhtymän ja yksityisen järjestämän koulutuksen rahoitus

Kuntayhtymälle ja yksityiselle koulutuksen järjestäjälle myönnetään 5 §:n 1 kohdassa tarkoitettuja toimintoja varten rahoitusta 8 §:n 1—4 kohdassa säädetyllä tavalla koulutuksen järjestäjän oppilas-, opiskelijatai opetustuntimäärien sekä yksikköhintojen mukaisesti laskettu valtionosuuden perustetta vastaava markkamäärä.

9 §

Kunnan rahoitusosuus opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin

Kunnan rahoitusosuus opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin on 43 prosenttia markkamäärästä, joka lasketaan siten, että 2 ja 3 momentissa säädetyllä tavalla laskettu markkamäärä jaetaan maan asukasmäärällä ja näin saatu markkamäärä kerrotaan kunnan asukasmäärällä.

Kunnan rahoitusosuutta laskettaessa kaikki 8 §:n 1—4 ja 6 kohdassa tarkoitetut kuntien valtionosuuden perusteet lasketaan yhteen ja näin saatuun markkamäärään lisätään:

1) kuntayhtymille ja yksityisille koulutuksen järjestäjille 7 §:n 1 momentin mukaisesti lasketut valtionosuuden perusteita vastaavat markkamäärät;

6 §

Kunnan valtionosuus

Kunnalle myönnetään valtionosuutta 5 §:n 1, 3 ja 4 kohdassa mainittujen toimintojen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin *euromäärä*, joka saadaan, kun 8 §:ssä säädetyllä tavalla lasketusta kunnan valtionosuuden perusteesta vähennetään 9 ja 10 §:n mukaan lasketut kunnan rahoitusosuudet.

7 §

Kuntayhtymän ja yksityisen järjestämän koulutuksen rahoitus

Kuntayhtymälle ja yksityiselle koulutuksen järjestäjälle myönnetään 5 §:n 1 kohdassa tarkoitettuja toimintoja varten rahoitusta 8 §:n 1—4 kohdassa säädetyllä tavalla koulutuksen järjestäjän oppilas-, opiskelijatai opetustuntimäärien sekä yksikköhintojen mukaisesti laskettu valtionosuuden perustetta vastaava *euromäärä*.

9 §

Kunnan rahoitusosuus opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin.

Kunnan rahoitusosuus opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin on 43 prosenttia *euromäärästä*, joka lasketaan siten, että 2 ja 3 momentissa säädetyllä tavalla laskettu *euromäärä* jaetaan maan asukasmäärällä ja näin saatu *euromäärä* kerrotaan kunnan asukasmäärällä.

Kunnan rahoitusosuutta laskettaessa kaikki 8 §:n 1—4 ja 6 kohdassa tarkoitetut kuntien valtionosuuden perusteet lasketaan yhteen ja näin saatuun *euromäärään* lisätään:

1) kuntayhtymille ja yksityisille koulutuksen järjestäjille 7 §:n 1 momentin mukaisesti lasketut valtionosuuden perusteita vastaavat *euromäärät*;

2) valtion oppilaitoksille 5 §:n 1 kohdassa tarkoitettuja toimintoja varten 16 §:n nojalla vahvistettujen yksikköhintojen keskimääräisten markkamäärien perusteella lasketut valtionosuuden perusteita vastaavat markkamäärät; sekä

3) perustamishankkeista aiheutuvien kustannusten vuoksi kymmenen prosenttia markkamäärästä, jotka saadaan, kun ammattikorkeakouluissa ja muussa ammatillisessa peruskoulutuksessa kuin oppisopimuskoulutuksessa opiskelevien määrien sekä 16 §:n mukaisesti ammattikorkeakouluja ja ammatillista peruskoulutusta varten vahvistettujen yksikköhintojen keskimääräisten markkamäärien tuloista vähennetään 19 §:n 5 momentissa ja 20 §:n 5 momentissa tarkoitettujen valtionosuuden laskentaperusteeksi koulutuksen järjestäjille vahvistettujen vuosivuokrien perusteella lasketut valtionosuuden perusteet.

Kunnan rahoitusosuutta laskettaessa ei oteta huomioon perusopetuslaissa tarkoitettua perusopetukseen valmistavaa opetusta saavia oppilaita eikä perusopetusta saavia oppilaita lukuun ottamatta opiskelijoita, joilla ei ole kotikuntalaissa tarkoitettua kotikuntaa Suomessa tai joilla on kotikunta Ahvenanmaalla. Kunnan rahoitusosuutta laskettaessa ei myöskään oteta huomioon oppilaita ja opiskelijoita, joille perusopetuslain 7 §:n 1 momentin ja lukiolain 3 §:n 1 momentin nojalla järjestetään opetusta ulkomailla.

Kunnan rahoitusosuuteen lisätään julkisen talouden tasapainottamiseksi toteutettujen valtionosuuksien vähennysten perusteella kunnan asukasta kohden vuosittain markkamäärä, joka saadaan, kun 613 markkaa muutetaan varainhoitovuoden arvioituun kustannustasoon. Lisäksi kunnan rahoitusosuuteen lisätään valtiolle lukion ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta ja ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksesta aiheutuvien kustannusten perusteella kunnan asukasta kohden vuosittain markkamäärä, joka saadaan, kun 34 markkaa muutetaan varainhoitovuoden arvioituun kustannustasoon. Tässä momentissa mainitut markkamäärät on laskettu vuoden 1998 arvioidussa kustannustasossa.

2) valtion oppilaitoksille 5 §:n 1 kohdassa tarkoitettuja toimintoja varten 16 §:n nojalla vahvistettujen keskimääräisten yksikköhintojen perusteella lasketut valtionosuuden perusteita vastaavat euromäärät; sekä

3) perustamishankkeista aiheutuvien kustannusten vuoksi kymmenen prosenttia euromäärästä, jotka saadaan, kun ammattikorkeakouluissa ja muussa ammatillisessa peruskoulutuksessa kuin oppisopimuskoulutuksessa opiskelevien määrien sekä 16 §:n mukaisesti ammattikorkeakouluja ja ammatillista peruskoulutusta varten vahvistettujen keskimääräisten yksikköhintojen tuloista vähennetään 19 §:n 5 momentissa ja 20 §:n 5 momentissa tarkoitettujen valtionosuuden laskentaperusteeksi koulutuksen järjestäjille vahvistettujen vuosivuokrien perusteella lasketut valtionosuuden perusteet.

Kunnan rahoitusosuutta laskettaessa ei oteta huomioon perusopetuslaissa tarkoitettua perusopetukseen valmistavaa opetusta saavia oppilaita eikä perusopetusta saavia oppilaita lukuun ottamatta opiskelijoita, joilla ei ole kotikuntalaissa tarkoitettua kotikuntaa Suomessa tai joilla on kotikunta Ahvenanmaalla. Kunnan rahoitusosuutta laskettaessa ei myöskään oteta huomioon oppilaita ja opiskelijoita, joille perusopetuslain 7 §:n 1 momentin ja lukiolain 3 §:n 1 momentin nojalla järjestetään opetusta ulkomailla.

Kunnan rahoitusosuuteen lisätään julkisen talouden tasapainottamiseksi toteutettujen valtionosuuksien vähennysten perusteella kunnan asukasta kohden vuosittain euromäärä, joka saadaan, kun 103,10 euroa muutetaan varainhoitovuoden arvioituun kustannustasoon. Lisäksi kunnan rahoitusosuuteen lisätään valtiolle lukion ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta ja ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksesta aiheutuvien kustannusten perusteella kunnan asukasta kohden vuosittain euromäärä, joka saadaan, kun 5,72 euroa muutetaan varainhoitovuoden arvioituun kustannustasoon. Tässä momentissa mainitut euromäärät on laskettu vuoden 1998 arvioidussa kustannustasossa.

10 §

*Kunnan rahoitusosuus kulttuuritoiminnan ja taiteen perusopetuksen käyttö-
kustannuksiin*

Kunnan rahoitusosuus kulttuuritoiminnan ja taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin on 63 prosenttia markkamäärästä, joka lasketaan siten, että kaikkien kuntien yhteenlasketut 8 §:n 5 ja 7 kohdassa tarkoitetut valtionosuuden perusteet jaetaan maan asukasmäärällä ja näin saatu markkamäärä kerrotaan kunnan asukasmäärällä.

11 §

Ammatillisen lisäkoulutuksen käyttökustannusten rahoitus

Koulutuksen järjestäjälle myönnetään rahoitusta ammatillisen erikoisoppilaitoksen käyttökustannuksia varten markkamäärä, joka saadaan, kun koulutuksen järjestäjälle rahoituksen laskemisen perusteeksi vahvistettu opetustuntien tai opintoviikkojen määrä kerrotaan opetustuntia tai opintoviikkoa kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

Koulutuksen järjestäjälle myönnetään rahoitusta oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen lisäkoulutuksen käyttökustannuksia varten markkamäärä, joka saadaan, kun koulutusta saavien opiskelijoiden määrät kerrotaan koulutusta varten opiskelijaa kohden määrättyillä yksikköhinnoinnoilla.

Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitettulle koulutuksen järjestäjälle myönnetään muun kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitettun ammatillisen lisäkoulutuksen käyttökustannuksia varten rahoitusta 90 prosenttia markkamäärästä, joka saadaan laskemalla yhteen koulutuksen järjestäjälle valtionosuuden laskemisen perusteeksi vahvistettujen opiskelijatyövuosien määrien ja opiskelijatyövuotta kohden määrättyjen yksikköhintojen tulot. Henkilöstökoulutuksessa rahoitus on kuitenkin 50 prosenttia mainitulla tavalla lasketusta markkamäärästä. Valtioneuvoston asetuksella

10 §

*Kunnan rahoitusosuus kulttuuritoiminnan ja taiteen perusopetuksen käyttö-
kustannuksiin*

Kunnan rahoitusosuus kulttuuritoiminnan ja taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin on 63 prosenttia euromäärästä, joka lasketaan siten, että kaikkien kuntien yhteenlasketut 8 §:n 5 ja 7 kohdassa tarkoitetut valtionosuuden perusteet jaetaan maan asukasmäärällä ja näin saatu euromäärä kerrotaan kunnan asukasmäärällä.

11 §

Ammatillisen lisäkoulutuksen käyttökustannusten rahoitus

Koulutuksen järjestäjälle myönnetään rahoitusta ammatillisen erikoisoppilaitoksen käyttökustannuksia varten euromäärä, joka saadaan, kun koulutuksen järjestäjälle rahoituksen laskemisen perusteeksi vahvistettu opetustuntien tai opintoviikkojen määrä kerrotaan opetustuntia tai opintoviikkoa kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

Koulutuksen järjestäjälle myönnetään rahoitusta oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen lisäkoulutuksen käyttökustannuksia varten euromäärä, joka saadaan, kun mainittua koulutusta saavien opiskelijoiden määrät kerrotaan mainittua koulutusta varten opiskelijaa kohden määrättyillä yksikköhinnoinnoilla.

Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitettulle koulutuksen järjestäjälle myönnetään muun kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitettun ammatillisen lisäkoulutuksen käyttökustannuksia varten rahoitusta 90 prosenttia euromäärästä, joka saadaan laskemalla yhteen koulutuksen järjestäjälle valtionosuuden laskemisen perusteeksi vahvistettujen opiskelijatyövuosien määrien ja opiskelijatyövuotta kohden määrättyjen yksikköhintojen tulot. Henkilöstökoulutuksessa rahoitus on kuitenkin 50 prosenttia mainitulla tavalla lasketusta euromäärästä. Valtioneuvoston asetuksella sää-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

säädetään, miten rahoituksen perusteena oleva opiskelijatyövuosi määräytyy. Edellä tässä momentissa tarkoitettua rahoitusta ei kuitenkaan myönnetä vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjälle.

detään, miten rahoituksen perusteena oleva opiskelijatyövuosi määräytyy. Edellä tässä momentissa tarkoitettua rahoitusta ei kuitenkaan myönnetä vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjälle.

13 §

13 §

*Valtionosuus taiteen perusopetuksen
käyttökustannuksiin*

*Valtionosuus taiteen perusopetuksen
käyttökustannuksiin*

Kuntayhtymälle, yksityiselle yhteisölle ja säätiölle myönnetään valtionosuutta taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin 57 prosenttia markkamäärästä, joka saadaan, kun koulutuksen järjestäjälle valtionosuuden laskemisen perusteeksi mainittua opetusta varten vahvistettu opetustuntimäärä kerrotaan opetustuntia kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

Kuntayhtymälle, yksityiselle yhteisölle ja säätiölle myönnetään valtionosuutta taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin 57 prosenttia *euromäärästä*, joka saadaan, kun koulutuksen järjestäjälle valtionosuuden laskemisen perusteeksi mainittua opetusta varten vahvistettu opetustuntimäärä kerrotaan opetustuntia kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

14 §

14 §

Valtionosuus liikuntatoiminnan ja nuorisotyön käyttökustannuksiin

Valtionosuus liikuntatoiminnan ja nuorisotyön käyttökustannuksiin

Kunnalle myönnetään valtionosuutta liikuntatoiminnan käyttökustannuksiin 37 prosenttia markkamäärästä, joka saadaan, kun kunnan asukasmäärä kerrotaan liikuntatoimintaa varten asukasta kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

Kunnalle myönnetään valtionosuutta liikuntatoiminnan käyttökustannuksiin 37 prosenttia *euromäärästä*, joka saadaan, kun kunnan asukasmäärä kerrotaan liikuntatoimintaa varten asukasta kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

Kunnalle myönnetään valtionosuutta nuorisotyön käyttökustannuksiin 37 prosenttia markkamäärästä, joka saadaan, kun kunnan alle 29-vuotiaiden asukkaiden määrä kerrotaan nuorisotyötä varten asukasta kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

Kunnalle myönnetään valtionosuutta nuorisotyön käyttökustannuksiin 37 prosenttia *euromäärästä*, joka saadaan, kun kunnan alle 29-vuotiaiden asukkaiden määrä kerrotaan nuorisotyötä varten asukasta kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

15 §

15 §

Valtionosuus museon, teatterin ja orkesterin käyttökustannuksiin

Valtionosuus museon, teatterin ja orkesterin käyttökustannuksiin

Museon, teatterin ja orkesterin ylläpitäjälle myönnetään valtionosuutta mainituista toiminnoista aiheutuviin käyttökustannuksiin 37 prosenttia markkamäärästä, joka saadaan, kun ylläpitäjälle museota, teatteria ja

Museon, teatterin ja orkesterin ylläpitäjälle myönnetään valtionosuutta mainituista toiminnoista aiheutuviin käyttökustannuksiin 37 prosenttia *euromäärästä*, joka saadaan, kun ylläpitäjälle museota, teatteria ja

ja orkesteria varten vahvistettu laskennallinen henkilötyövuosien määrä kerrotaan henkilötyövuotta kohden asianomaista toimintaa varten määrättyllä yksikköhinnalla.

orkesteria varten vahvistettu laskennallinen henkilötyövuosien määrä kerrotaan henkilötyövuotta kohden asianomaista toimintaa varten määrättyllä yksikköhinnalla.

3 luku

Opetustoimen yksikköhinnat

16 §

Yksikköhintojen keskimääräiset markkamäärät

Valtioneuvosto vahvistaa vuosittain seuraavan varainhoitovuoden rahoituksen perusteina käytettävien yksikköhintojen keskimääräiset markkamäärät siten kuin kuntien valtiosuuslain 3 §:n 1—3 kohdassa sekä 4, 5 ja 15 §:ssä säädetään. Yksikköhintojen keskimääräisten markkamäärien vahvistamisesta kuntien valtiosuuslain 6 §:ssä tarkoitettuna vuonna on lisäksi voimassa, mitä kuntien valtiosuuslain 6 §:n 3 momentissa säädetään.

Yksikköhinnat määrää asianomainen ministeriö. Tässä luvussa tarkoitetut yksikköhinnat määrätään 18 §:n 5 momentissa, 19 §:n 7 momentissa, 20 §:n 4 momentin viimeisessä virkkeessä, 21 §:n 1 momentissa ja 22 §:n 2 momentissa tarkoitettuja yksikköhintoja lukuun ottamatta siten, että yksikköhintojen mukaisesti lasketut rahoituksen perusteena käytettävät markkamäärät yhteenlaskettuina vastaavat yksikköhintojen keskimääräisten markkamäärien perusteella laskettavia markkamääriä.

16 §

Keskimääräiset yksikköhinnat

Valtioneuvosto vahvistaa vuosittain seuraavan varainhoitovuoden rahoituksen perusteina käytettävät *keskimääräiset yksikköhinnat* siten kuin kuntien valtiosuuslain 3 §:n 1—3 kohdassa sekä 4, 5 ja 15 §:ssä säädetään. *Keskimääräisten yksikköhintojen* vahvistamisesta kuntien valtiosuuslain 6 §:ssä tarkoitettuna vuonna on lisäksi voimassa, mitä kuntien valtiosuuslain 6 §:n 3 momentissa säädetään.

Yksikköhinnat määrää *opetusministeriö*. Tässä luvussa tarkoitetut yksikköhinnat määrätään 19 §:n 7 momentissa, 21 §:n 1 momentissa ja 22 §:ssä tarkoitettuja yksikköhintoja lukuun ottamatta siten, että yksikköhintojen mukaisesti lasketut rahoituksen perusteena käytettävät *euromäärät* yhteenlaskettuina vastaavat *keskimääräisten yksikköhintojen* perusteella laskettavia *euromääriä*.

17 §

Perusopetuksen yksikköhinnat

Yksityisen perusopetuksen järjestäjän yksikköhinta on 90 prosenttia sen kunnan yksikköhinnasta, jossa opetus pääasiassa järjestetään. Yksikköhinta on kuitenkin sama kuin sen kunnan yksikköhinta, jossa opetus pääasiassa järjestetään, jos opetuksen järjestäjä on 31 päivänä heinäkuuta 1998 ylläpitänyt perusopetusta tai sitä vastaavaa ope-

Yksityisen perusopetuksen järjestäjän yksikköhinta on 90 prosenttia sen kunnan yksikköhinnasta, jossa opetus pääasiassa järjestetään. Yksikköhinta on kuitenkin sama kuin sen kunnan yksikköhinta, jossa opetus pääasiassa järjestetään, jos opetuksen järjestäjä on 31 päivänä heinäkuuta 1998 ylläpitänyt perusopetusta tai sitä vastaavaa ope-

tusta antavaa oppilaitosta. Ulkomailla järjestettävän opetuksen osalta yksikköhinta määrätään porrastamalla 16 §:n nojalla vahvistettua perusopetuksen yksikköhintojen keskimääräistä markkamäärää siten kuin asetuksella säädetään ja ministeriö asetuksen nojalla määrää. Ministeriö voi lisäksi opetuksen järjestäjälle määrätyn erityisen koulutustehtävän perusteella tai muusta erityisestä syystä korottaa tässä momentissa säädetyllä tavalla laskettua yksikköhintaa.

Yksikköhinnat määrätään siten, että ne markkamäärät, jotka saadaan kertomalla yksikköhinnat perusopetusta saavien oppilaiden määrillä, yhteenlaskettuina vastaavat 1 momentissa tarkoitettuja valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

tusta antavaa oppilaitosta. Ulkomailla järjestettävän opetuksen osalta yksikköhinta määrätään porrastamalla 16 §:n nojalla vahvistettua perusopetuksen *keskimääräistä yksikköhintaa* siten kuin *valtioneuvoston* asetuksella säädetään ja *opetusministeriö* asetuksen nojalla määrää. Ministeriö voi lisäksi opetuksen järjestäjälle määrätyn erityisen koulutustehtävän perusteella tai muusta erityisestä syystä korottaa tässä momentissa säädetyllä tavalla laskettua yksikköhintaa.

Yksikköhinnat määrätään siten, että ne *euromäärät*, jotka saadaan kertomalla yksikköhinnat perusopetusta saavien oppilaiden määrillä, yhteenlaskettuina vastaavat 1 momentissa tarkoitettuja valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

18 §

Lukion yksikköhinnat

Yksikköhinnat määrätään siten, että ne markkamäärät, jotka saadaan kertomalla koulutuksen järjestäjille lasketut yksikköhinnat koulutuksen järjestäjien opiskelijoiden määrillä, yhteenlaskettuina vastaavat 1 momentissa tarkoitettuja valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

Yksikköhinnat määrätään siten, että ne *euromäärät*, jotka saadaan kertomalla koulutuksen järjestäjille lasketut yksikköhinnat koulutuksen järjestäjien opiskelijoiden määrillä, yhteenlaskettuina vastaavat 1 momentissa tarkoitettuja valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

19 §

Ammatillisen koulutuksen yksikköhinnat

Yksikköhintoja porrastetaan, sen mukaan kuin asetuksella säädetään, erityisopetuksen ja muiden olennaisesti koulutuksen kustannuksiin vaikuttavien tekijöiden perusteella. Yksikköhintaa korotetaan majoitusedun saaneiden opiskelijoiden osalta asetuksella säädettävällä tavalla laskettavalla markkamäärällä. Asianomainen ministeriö voi lisäksi koulutuksen järjestäjälle määrätyn erityisen koulutustehtävän perusteella tai muusta erityisestä syystä korottaa yksikkö-

Yksikköhintoja porrastetaan, sen mukaan kuin *valtioneuvoston* asetuksella säädetään, erityisopetuksen ja muiden olennaisesti koulutuksen kustannuksiin vaikuttavien tekijöiden perusteella. Yksikköhintaa korotetaan majoitusedun saaneiden opiskelijoiden osalta *siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään*. *Opetusministeriö* voi lisäksi koulutuksen järjestäjälle määrätyn erityisen koulutustehtävän perusteella tai muusta erityisestä syystä korottaa yksikköhintaa.

hintaa.

Yksikköhinnat määrätään siten, että ne markkamäärät, jotka saadaan kertomalla koulutusaloittain lasketut yksikköhinnat kunkin koulutusalan opiskelijamäärillä, yhteenlaskettuina vastaavat 1 momentissa tarkoitettuja koulutusaloittaisia valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

Jos koulutusta järjestetään toiminnan laajuus huomioon ottaen olennaisessa määrin vuokratiloissa, koulutuksen järjestäjälle määrättyä yksikköhintaa voidaan korottaa markkamäärällä, joka lasketaan jakamalla ministeriön valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistama vuosivuokra koulutuksen järjestäjän ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden määrällä. Tässä momentissa tarkoitettuja vuokria ei oteta huomioon laskettaessa 1 momentissa tarkoitettuja valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

Sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinta on 80 prosenttia 16 §:n nojalla vahvistetusta ammatillisen koulutuksen yksikköhintojen keskimääräisestä markkamäärästä. Asianomainen ministeriö määrää vuosittain valtion talousarvion rajoissa oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat erikseen ammattitutkintoon ja erikoisammattitutkintoon valmistavaa koulutusta sekä erikseen muuta ammatillista lisäkoulutusta varten. Tässä momentissa tarkoitettuja yksikköhintoja korotetaan erityisopetuksessa siten kuin asetuksella säädetään.

Yksikköhinnat määrätään siten, että ne euromäärät, jotka saadaan kertomalla koulutusaloittain lasketut yksikköhinnat kunkin koulutusalan opiskelijamäärillä, yhteenlaskettuina vastaavat 1 momentissa tarkoitettuja koulutusaloittaisia valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

Jos koulutusta järjestetään toiminnan laajuus huomioon ottaen olennaisessa määrin vuokratiloissa, koulutuksen järjestäjälle määrättyä yksikköhintaa voidaan korottaa euromäärällä, joka lasketaan jakamalla ministeriön valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistama vuosivuokra koulutuksen järjestäjän ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden määrällä. Tässä momentissa tarkoitettuja vuokria ei oteta huomioon laskettaessa 1 momentissa tarkoitettuja valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

Sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinta on 80 prosenttia 16 §:n nojalla vahvistetusta ammatillisen koulutuksen keskimääräisestä yksikköhinnasta. Opetusministeriö määrää vuosittain valtion talousarvion rajoissa oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat erikseen ammattitutkintoon ja erikoisammattitutkintoon valmistavaa koulutusta sekä erikseen muuta ammatillista lisäkoulutusta varten. Tässä momentissa tarkoitettuja yksikköhintoja korotetaan erityisopetuksessa siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään.

20 §

Ammattikorkeakoulujen yksikköhinnat

Yksikköhinnat määrätään siten, että markkamäärät, jotka saadaan kertomalla tutkinnoittain lasketut yksikköhinnat kutakin tutkintoa suorittavien opiskelijoiden määrällä, yhteenlaskettuina vastaavat 1 momentissa tarkoitettuja tutkintokohtaisia valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

Yksikköhinnat määrätään siten, että euromäärät, jotka saadaan kertomalla tutkinnoittain lasketut yksikköhinnat kutakin tutkintoa suorittavien opiskelijoiden määrällä, yhteenlaskettuina vastaavat 1 momentissa tarkoitettuja tutkintokohtaisia valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

Jos koulutusta järjestetään toiminnan laajuus huomioon ottaen olennaisessa määrin vuokratiloissa, ammattikorkeakoululle määrättyä yksikköhintaa voidaan korottaa markkamäärällä, joka lasketaan jakamalla ministeriön valtiosuuden laskentaperusteeksi vahvistama vuosivuokra ammattikorkeakoulun opiskelijamäärällä. Tässä momentissa tarkoitettuja vuokria ei oteta huomioon laskettaessa 1 momentissa tarkoitettuja valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

Jos koulutusta järjestetään toiminnan laajuus huomioon ottaen olennaisessa määrin vuokratiloissa, ammattikorkeakoululle määrättyä yksikköhintaa voidaan korottaa *euro*määrällä, joka lasketaan jakamalla ministeriön valtiosuuden laskentaperusteeksi vahvistama vuosivuokra ammattikorkeakoulun opiskelijamäärällä. Tässä momentissa tarkoitettuja vuokria ei oteta huomioon laskettaessa 1 momentissa tarkoitettuja valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

22 §

Ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat

Tämän lain 11 §:n 3 momentissa tarkoitetut ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat opiskelijatyövuotta kohden lasketaan 16 §:n 1 momentin nojalla vahvistetun ammatillisen koulutuksen yksikköhintojen keskimääräisen markkamäärän perusteella. Yksikköhintoja porrastetaan eri hintaryhmiin kuuluvassa koulutuksessa ja erityisopetuksessa siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään. Asianomainen ministeriö voi lisäksi erityisestä syystä korottaa yksikköhintaa.

22 §

Ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat

Tämän lain 11 §:n 3 momentissa tarkoitetut ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat opiskelijatyövuotta kohden lasketaan 16 §:n 1 momentin nojalla vahvistetun ammatillisen koulutuksen *keskimääräisen yksikköhinnan* perusteella. Yksikköhintoja porrastetaan eri hintaryhmiin kuuluvassa koulutuksessa ja erityisopetuksessa siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään. *Opetusministeriö* voi lisäksi erityisestä syystä korottaa yksikköhintaa.

23 §

Yksikköhintoja laskettaessa huomiotta jätettävät kustannukset

Perusopetuksen, lukion, ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulun ja taiteen perusopetuksen käyttökustannuksina ei pidetä:

2 a) tavarain ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa;

23 a §

**Arvonlisäveron huomioon ottaminen
yksityisen koulutuksen järjestäjän yksikkö-
hinnassa**

Perusopetuksen, lukion, ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulun ja taiteen perusopetuksen yksikköhintoja korotetaan yksityisen koulutuksen järjestäjän osalta siten, että korotus vastaa yksityisten koulutuksen järjestäjien maksamien arvonlisäverojen osuutta yksityisille koulutuksen järjestäjille aiheutuneista arvonlisäverottomista kustannuksista mainitussa koulutusmuodossa. Korotusta ei oteta huomioon vahvistettaessa 16 §:n 1 momentin mukaisia keskimääräisiä yksikköhintoja eikä määrätessä yksikköhintoja mainitun pykälän 2 momentin mukaisesti.

31 §

Perustamishanke

Perustamishankkeella tarkoitetaan toiminnallisen kokonaisuuden muodostavaa tilojen rakentamista, hankintaa, peruskorjausta tai niitä vastaavaa toimenpidettä ja mainittuihin toimenpiteisiin liittyvää irtaimen omaisuuden hankintaa, jos toimenpiteen arvioidut kokonaiskustannukset ovat vähintään valtioneuvoston vahvistaman markkamäärän suuruiset.

Perustamishankkeena voidaan pitää myös sellaista 1—3 momentissa tarkoitettua toimenpidettä, jonka arvioidut kustannukset ovat valtioneuvoston vahvistamaa markkamäärää pienemmät, jos hankkeen rahoitus muodostuisi kunnan tai kuntayhtymän jäsenkuntien asukasmäärän ja taloudellisen aseman vuoksi kunnalle tai kuntayhtymälle erityisen rasittavaksi. Sama koskee soveltuvin osin yksityisen koulutuksen tai muun toiminnan järjestäjän perustamishanketta ja siihen myönnettävää valtionosuutta.

31 §

Perustamishanke

Perustamishankkeella tarkoitetaan toiminnallisen kokonaisuuden muodostavaa tilojen rakentamista, hankintaa, peruskorjausta tai niitä vastaavaa toimenpidettä ja mainittuihin toimenpiteisiin liittyvää irtaimen omaisuuden hankintaa, jos toimenpiteen arvioidut kokonaiskustannukset ovat vähintään valtioneuvoston vahvistaman euro-määrän suuruiset.

Perustamishankkeena voidaan pitää myös sellaista 1—3 momentissa tarkoitettua toimenpidettä, jonka arvioidut kustannukset ovat valtioneuvoston vahvistamaa euro-määrää pienemmät, jos hankkeen rahoitus muodostuisi kunnan tai kuntayhtymän jäsenkuntien asukasmäärän ja taloudellisen aseman vuoksi kunnalle tai kuntayhtymälle erityisen rasittavaksi. Sama koskee soveltuvin osin yksityisen koulutuksen tai muun toiminnan järjestäjän perustamishanketta ja siihen myönnettävää valtionosuutta.

32 §

Perustamishankkeen valtionosuuden laskennallinen peruste

Toimitilojen peruskorjausta tai vastaavaa toimenpidettä koskeissa hankkeissa valtionosuuden perusteena käytetään valtionapuviranomaisen hankkeelle sen arvioitujen kustannusten perusteella vahvistamaa markkamäärää. Jos hanketta varten ei muussa tapauksessa ole vahvistettu yksikköhintaa, valtionapuviranomainen vahvistaa vastaavasti valtionosuuden perusteena käytettävän markkamäärän.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut markkamäärät tarkistetaan hankkeen aloittamisajankohdan hintatason mukaisiksi.

Toimitilojen peruskorjausta tai vastaavaa toimenpidettä koskeissa hankkeissa valtionosuuden perusteena käytetään valtionapuviranomaisen hankkeelle sen arvioitujen kustannusten perusteella vahvistamaa euromäärää. Jos hanketta varten ei muussa tapauksessa ole vahvistettu yksikköhintaa, valtionapuviranomainen vahvistaa vastaavasti valtionosuuden perusteena käytettävän euromäärän. Tässä momentissa tarkoitettu euromäärä vahvistetaan kunnalle ja kuntayhtymälle hankkeen arvioitujen arvonlisäverottomien ja yksityiselle koulutuksen järjestäjälle hankkeen arvioitujen arvonlisäverollisten kustannusten perusteella.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut euromäärät tarkistetaan hankkeen aloittamisajankohdan hintatason mukaisiksi.

33 §

Perustamishankkeen valtionosuusasteikko

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, valtionapuviranomainen voi myöntää ammatillista erityisopetusta varten toteutettavaan perustamishankkeeseen valtionosuutta enintään 70 prosenttia 32 §:ssä tarkoitettua markkamäärästä.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, valtionapuviranomainen voi myöntää ammatillista erityisopetusta varten toteutettavaan perustamishankkeeseen valtionosuutta enintään 70 prosenttia 32 §:ssä tarkoitettua euromäärästä.

34 §

Yksikköhintojen vahvistaminen

Asianomainen ministeriö vahvistaa vuosittain perustamishankkeiden yksikköhinnat. Yksikköhinta vahvistetaan markkamääräisenä neliometriä tai muuta mittayksikköä kohden.

Yksikköhintoihin tulee sisältyä kustannukset kaikista niistä toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen toimitilojen käyttöönottoiseksi, kuten rakentamisen suunnittelusta, alueen kuntoon saattamisesta, kunnallistek-

34 §

Yksikköhintojen vahvistaminen

Opetusministeriö vahvistaa vuosittain perustamishankkeiden yksikköhinnat. Yksikköhinta vahvistetaan neliometriä tai muuta mittayksikköä kohden.

Yksikköhintoihin tulee sisältyä kustannukset kaikista niistä toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen toimitilojen käyttöönottoiseksi, kuten rakentamisen suunnittelusta, alueen kuntoon saattamisesta, kunnallistek-

nisistä ja muista vastaavista töistä sekä tilojen tarkoituksenmukaisesta varustamisesta aiheutuvat kustannukset. Yksikköhintoihin ei kuitenkaan sisällytetä maapohjan hankkimisesta aiheutuvia kustannuksia.

Yksikköhintojen tulee perustua toteutuneiden rakennushankkeiden keskimääräisiin kustannuksiin. Jos rakentamiskustannuksissa on olennaisia alueellisia eroja, yksikköhinnat voidaan vahvistaa kustannustasoltaan erilaisia alueita varten. Yksikköhintoja vahvistettaessa ilmoitetaan, minkä ajankohdan kustannustasoa yksikköhinnat vastaavat.

nisistä ja muista vastaavista töistä sekä tilojen tarkoituksenmukaisesta varustamisesta aiheutuvat kustannukset. Yksikköhintoihin ei kuitenkaan sisällytetä maapohjan hankkimisesta aiheutuvia kustannuksia *eikä tavaran ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa*.

Yksikköhintojen tulee perustua toteutuneiden rakennushankkeiden keskimääräisiin kustannuksiin. Jos rakentamiskustannuksissa on olennaisia alueellisia eroja, yksikköhinnat voidaan vahvistaa kustannustasoltaan erilaisia alueita varten. *Yksikköhintoja korotetaan yksityisen koulutuksen järjestäjän osalta siten, että korotus vastaa maksettujen arvonlisäverojen osuutta oppilaitosten keskimääräisistä arvonlisäverottomista rakentamiskustannuksista*. Yksikköhintoja vahvistettaessa ilmoitetaan, minkä ajankohdan kustannustasoa yksikköhinnat vastaavat.

46 §

Rahoituksen maksaminen käyttökustannuksiin

Edellä 45 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tarkistusten mukaiset markkamäärät maksetaan valtionosuuden saajille tai peritään valtiolle varainhoitovuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjälle maksettavaan rahoitukseen lisätään perustamishankkeista aiheutuneiden kustannusten perusteella 43 prosenttia markkamäärästä, joka saadaan, kun koulutuksen järjestäjän opiskelijamäärän ja ammatilliselle koulutukselle 16 §:n mukaisesti vahvistetun yksikköhintojen keskimääräisen markkamäärän tulosta jaettuna kymmenellä vähennetään koulutuksen järjestäjälle 19 §:n 5 momentin nojalla valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistettujen vuosivuokrien perusteella lasketut valtionosuuden perusteet. Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen koulutuksen opiskelijamääriä ei kuitenkaan tällöin oteta huomioon. Ammattikorkeakoulun ylläpitäjälle maksettavaan rahoitukseen lisättävä markkamäärä lasketaan vastaavasti ammattikorkeakoulun

Edellä 45 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tarkistusten *edellyttämät suoritukset* maksetaan valtionosuuden saajille tai peritään valtiolle varainhoitovuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjälle maksettavaan rahoitukseen lisätään perustamishankkeista aiheutuneiden kustannusten perusteella 43 prosenttia *euromäärästä*, joka saadaan, kun koulutuksen järjestäjän opiskelijamäärän ja ammatilliselle koulutukselle 16 §:n nojalla vahvistetun *keskimääräisen yksikköhinnan* tulosta jaettuna kymmenellä vähennetään koulutuksen järjestäjälle 19 §:n 5 momentin nojalla valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistettujen vuosivuokrien perusteella lasketut valtionosuuden perusteet. Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen koulutuksen opiskelijoita ei kuitenkaan tällöin oteta huomioon. Ammattikorkeakoulun ylläpitäjälle maksettavaan rahoitukseen lisättävä *euromäärä* lasketaan vastaavasti ammattikorkeakoulun opiskelijamäärän, am-

opiskelijamäärän, ammattikorkeakouluille 16 §:n mukaisesti vahvistetun yksikköhintojen keskimääräisen markkamäärän ja ammattikorkeakoululle 20 §:n 5 momentin nojalla valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistetun vuosivuokran perusteella.

Kunnalle maksettavassa valtionosuudessa otetaan huomioon kuntien valtionosuuslain 17 §:n 2 momentissa ja 31 §:n 4 momentissa säädettyt kunnalle maksettavat tai kunnan maksettavaksi tulevat markkamäärät.

Jos kunnan 8 §:ssä säädetty valtionosuuden peruste, johon on lisätty 3 momentissa tarkoitettu perustamishankkeista aiheutuneiden kustannusten perusteella laskettu markkamäärä, kunnalle 11 §:n 2 ja 3 momentin mukaan myönnettävä rahoitus, kunnalle 13—15 §:n mukaan myönnettävä valtionosuus ja kunnalle 4 momentin mukaan maksettavat markkamäärät, on pienempi kuin 9 ja 10 §:n mukaan lasketut markkamäärät, kunnan tulee maksaa erotus valtiolle kahdessa erässä, ensimmäinen erä varainhoitovuoden heinäkuun ja toinen erä varainhoitovuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Jos kunnalle käyttökustannuksiin tämän lain mukaan myönnetty valtionosuus, johon on lisätty 3 momentissa tarkoitettu perustamishankkeista aiheutuneiden kustannusten perusteella laskettu markkamäärä, on pienempi kuin siitä kuntien valtionosuuslain 17 §:n 2 momentin ja 31 §:n 4 momentin mukaisesti vähennettävät markkamäärät, kunnan tulee maksaa erotus valtiolle 5 momentissa säädettyinä ajankohtina.

50 §

Sairaalassa ja koulukodissa perusopetusta saavan oppilaan kotikunnan maksuosuus

Kunta, joka on sairaalassa perusopetuslain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettua perusopetusta saavan oppilaan kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta hoidon aikana, on velvollinen maksamaan oppilaasta sairaalan sijain-

mattikorkeakouluille 16 §:n nojalla vahvistetun keskimääräisen yksikköhinnan ja ammattikorkeakoululle 20 §:n 5 momentin nojalla valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistetun vuosivuokran perusteella.

Kunnalle maksettavassa valtionosuudessa otetaan huomioon kuntien valtionosuuslain 17 §:n 2 momentissa säädetty tämän lain mukaisiin valtionosuuksiin kohdistettava kunnalle maksettavasta tasauslisästä tai kunnan maksettavaksi tulevasta tasausvähennyksestä.

Jos kunnan 8 §:ssä säädetty valtionosuuden peruste, johon on lisätty 3 momentissa tarkoitettu perustamishankkeista aiheutuneiden kustannusten perusteella laskettu euromäärä, kunnalle 11 §:n 2 ja 3 momentin nojalla myönnettävä rahoitus ja kunnalle 13—15 §:n mukaan myönnettävä valtionosuus, on pienempi kuin 9 ja 10 §:n mukaan lasketut euromäärät, kunnan tulee maksaa erotus valtiolle kahdessa erässä, ensimmäinen erä varainhoitovuoden heinäkuun ja toinen erä varainhoitovuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Jos kunnalle käyttökustannuksiin tämän lain mukaan myönnetty valtionosuus, johon on lisätty 3 momentissa tarkoitettu perustamishankkeista aiheutuneiden kustannusten perusteella laskettu euromäärä, on pienempi kuin kuntien valtionosuuslain 17 §:n 2 momentissa säädetty tämän lain mukaisiin valtionosuuksiin kohdistettava osuus kunnan maksettavaksi tulevasta tasausvähennyksestä, kunnan tulee maksaa erotus valtiolle 5 momentissa säädettyinä ajankohtina.

50 §

Sairaalassa ja koulukodissa perusopetusta saavan oppilaan kotikunnan maksuosuus

Kunta, joka on sairaalassa perusopetuslain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettua perusopetusta saavan oppilaan kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta hoidon aikana, on velvollinen maksamaan oppilaasta sairaalan sijain-

tikunnalle maksuosuuden, joka lasketaan kertomalla hoitopäivien määrä sairaalan sijaintikunnalle opetuksesta hoitopäivää kohden aiheutuvilla keskimääräisillä todellisilla vuosikustannuksilla. Maksuosuudesta vähennetään mainitusta oppilaasta sairaalan sijaintikunnalle lasketun valtionosuuden perusteen mukainen markkamäärä.

Kunta, joka on lastensuojelulain (683/1983) 29 §:ssä tarkoitettu koulukodissa perusopetusta saavan oppilaan kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta opetuksen aikana, on velvollinen maksamaan oppilaasta koulukotiopetuksen järjestäjälle maksuosuuden, joka lasketaan kertomalla niiden koulun työpäivien määrä, joihin oppilaalle on annettu opetusta, opetuksen järjestäjälle opetuksesta koulun työpäivää kohden aiheutuvilla keskimääräisillä todellisilla vuosikustannuksilla. Maksuosuudesta vähennetään mainitusta oppilaasta opetuksen järjestäjälle lasketun valtionosuuden perusteen mukainen markkamäärä. Jos opetusta järjestää valtio, maksuosuudesta vähennetään perusopetusta varten 16 §:n nojalla vahvistettu yksikköhintojen keskimääräinen markkamäärä.

tikunnalle maksuosuuden, joka lasketaan kertomalla hoitopäivien määrä sairaalan sijaintikunnalle opetuksesta hoitopäivää kohden aiheutuvilla keskimääräisillä todellisilla vuosikustannuksilla. Maksuosuudesta vähennetään mainitusta oppilaasta sairaalan sijaintikunnalle lasketun valtionosuuden perusteen mukainen *osuus*.

Kunta, joka on lastensuojelulain (683/1983) 29 §:ssä tarkoitettu koulukodissa perusopetusta saavan oppilaan kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta opetuksen aikana, on velvollinen maksamaan oppilaasta koulukotiopetuksen järjestäjälle maksuosuuden, joka lasketaan kertomalla niiden koulun työpäivien määrä, joihin oppilaalle on annettu opetusta, opetuksen järjestäjälle opetuksesta koulun työpäivää kohden aiheutuvilla keskimääräisillä todellisilla vuosikustannuksilla. Maksuosuudesta vähennetään mainitusta oppilaasta opetuksen järjestäjälle lasketun valtionosuuden perusteen mukainen *osuus ja valtion koulukodin osalta vastaavalla tavalla laskettua valtionosuuden perustetta vastaava osuus*.

52 §

Suorituksen maksamatta ja perimättä jättäminen

Alle 10 000 markan suuruista tämän lain nojalla annettuun päätökseen perustuvaa suoritusta ei makseta eikä peritä takaisin.

52 §

Suorituksen maksamatta ja perimättä jättäminen

Alle 1 700 euron suuruista tämän lain nojalla annettuun päätökseen perustuvaa suoritusta ei makseta eikä peritä takaisin.

61 §

Vuokrat ja vuokra-arvot

Jos oppilaitoksen yksikköhintaa on tämän lain voimaan tullessa korotettu toimitilojen vuokra-arvon pääomakorvauksen perusteella, maksetaan koulutuksen järjestäjälle erikseen rahoituksena yksikköhinnan korotuksen perusteeksi vahvistettu markkamäärä kokonaisuudessaan. Tässä momentissa tar-

Jos oppilaitoksen yksikköhintaa on tämän lain voimaan tullessa korotettu toimitilojen vuokra-arvon pääomakorvauksen perusteella, maksetaan koulutuksen järjestäjälle erikseen rahoituksena yksikköhinnan korotuksen perusteeksi vahvistettu *euromäärä* kokonaisuudessaan. Tässä momentissa tarkoi-

koitettua rahoitusta maksetaan kymmenen vuoden ajan vuokra-arvon pääomakorvauksen perusteena olevien tilojen hankintaa tai perusparannusta seuraavan vuoden alusta. Jos osa tiloista siirtyy toiselle koulutuksen järjestäjälle 1 §:ssä mainitun lain mukaiseen toimintaan, osoitetaan mainitusta markkamäärästä kullekin koulutuksen järjestäjälle niiden keskenään sopima osuus. Tämän momentin nojalla maksettavat markkamäärät lisätään 9 §:n 2 momentin mukaan laskettuun markkamäärään laskettaessa kunnan rahoitusosuutta opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin.

62 §

Ammatillisten erityisoppilaitosten lainojen hoitomenot

Jos ammatillisen erityisoppilaitoksen yksikköhintaa on tämän lain voimaan tullessa korotettu lainojen hoitomenojen perusteella, maksetaan ammatillisen erityisoppilaitoksen ylläpitäjänä toimineelle koulutuksen järjestäjälle vuosittain erikseen markkamäärä, joka vastaa yksikköhinnan korotuksen perusteena olleista lainoista yksikköhinnan määräämistä edeltäneenä vuonna aiheutuneita kustannuksia. Tämän pykälän nojalla maksettavat markkamäärät lisätään 9 §:n 2 momentin mukaan laskettuun markkamäärään laskettaessa kunnan rahoitusosuutta opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin.

65 §

Yksikköhintojen keskimääräiset markkamäärät ja yksikköhinnat vuosina 2001 ja 2002

Tämän lain 16 §:ssä tarkoitetut yksikköhintojen keskimääräiset markkamäärät sekä 17—20 §:ssä, 21 §:n 2 momentissa ja 24 §:ssä tarkoitetut yksikköhinnat vuosille 2001 ja 2002 lasketaan siten kuin tässä pykälässä säädetään.

Yksikköhintojen keskimääräiset markkamäärät ja yksikköhinnat vuodelle 2001 las-

tettua rahoitusta maksetaan kymmenen vuoden ajan vuokra-arvon pääomakorvauksen perusteena olevien tilojen hankintaa tai perusparannusta seuraavan vuoden alusta. Jos osa tiloista siirtyy toiselle koulutuksen järjestäjälle 1 §:ssä mainitun lain mukaiseen toimintaan, osoitetaan mainitusta *euromäärästä* kullekin koulutuksen järjestäjälle niiden keskenään sopima osuus. Tämän momentin nojalla maksettavat *euromäärät* lisätään 9 §:n 2 momentin mukaan laskettuun *euromäärään* laskettaessa kunnan rahoitusosuutta opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin.

62 §

Ammatillisten erityisoppilaitosten lainojen hoitomenot

Jos ammatillisen erityisoppilaitoksen yksikköhintaa on tämän lain voimaan tullessa korotettu lainojen hoitomenojen perusteella, maksetaan ammatillisen erityisoppilaitoksen ylläpitäjänä toimineelle koulutuksen järjestäjälle vuosittain erikseen *korvaus*, joka vastaa yksikköhinnan korotuksen perusteena olleista lainoista yksikköhinnan määräämistä edeltäneenä vuonna aiheutuneita kustannuksia. Tämän pykälän nojalla maksettavat *korvaukset* lisätään 9 §:n 2 momentin mukaan laskettuun *euromäärään* laskettaessa kunnan rahoitusosuutta opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin.

65 §

Yksikköhintojen keskimääräiset markkamäärät ja yksikköhinnat vuosina 2001 ja 2002

(kumotaan)

ketaan vuonna 1999 toteutuneiden kokonaiskustannusten perusteella siten, että vuodelle 2001 määrättävien yksikköhintojen ja vuoden 1999 oppilas-, opiskelija-, opetustunti- ja asukasmäärien perusteella laskettavat valtionosuuden perusteet yhteenlaskettuina vastaavat opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisesti samoilla oppilas-, opiskelija-, opetustunti- ja asukasmäärillä vuodelle 2000 edellä 1 momentissa mainituissa lainkohdissa tarkoitettuja toimintoja varten laskettuja ja kustannustason muutoksella tarkistettuja yhteenlaskettuja valtionosuuden laskennallisia perusteita korotettuna viidellä prosentilla.

Vuoden 2002 yksikköhintoja laskettaessa vuodelle 2001 vahvistettuja kustannustason muutoksella tarkistettuja yksikköhintojen keskimääräisiä markkamääriä korotetaan kolmella prosentilla.

Sen estämättä, mitä 17 ja 18 §:ssä säädetään, perusopetuksen ja lukion yksikköhintoja vuodelle 2001 laskettaessa vuoden 1999 kokonaiskustannuksiin sekä vuoden 1999 oppilas- ja opiskelijamääriin ei lueta yliopistojen harjoittelukouluissa järjestettyä perusopetuksesta ja lukiokoulutuksesta aiheutuneita kustannuksia eikä koulutukseen osallistuneita oppilaita ja opiskelijoita.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Sen estämättä, mitä tämän lain 23 ja 23 a §:ssä säädetään, perusopetuksen, lukion, ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulujen, taiteen perusopetuksen ja kirjaston käyttökustannusten valtionrahoituksen perusteena olevat keskimääräiset yksikköhinnat ja yksikköhinnat vuodelle 2002 lasketaan arvonlisäverollisten kustannusten perusteella. Kunnan ja kuntayhtymän valtionrahoituksen perusteena käytettävä yksikköhinta vuodelle 2002 lasketaan kuitenkin siten, että arvonlisäverollisten kustannusten perusteella lasketusta yksikköhinnasta vähennetään arvonlisävero-osuutta seuraavasti:

- 1) perusopetuksessa 2,84 prosenttia;
- 2) lukiossa 2,09 prosenttia;

3) ammatillisessa koulutuksessa 4,20 prosenttia;

4) ammattikorkeakoulussa 4,38 prosenttia;

5) taiteen perusopetuksessa 1,28 prosenttia; ja

6) kirjastossa 3,45 prosenttia.

Laskettaessa kunnan ja kuntayhtymän käyttökustannusten valtionrahoituksen perusteena käytettävää yksikköhintaa vuodelle 2002 yksikköhinnasta vähennetään 2 momentissa säädetty arvonlisävero-osuus myös silloin, kun yksikköhinta lain tai asetuksen mukaan määräytyy 2 momentissa tarkoitettuja toimintoja varten vahvistettujen keskimääraisten yksikköhintojen perusteella.

Vuonna 2002 tämän lain 9 §:ssä tarkoitettua kunnan rahoitusosuutta opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin korotetaan 0,5 eurolla kunnan asukasta kohden niiden perustamishankkeiden perusteella, joiden osalta valtionrahoituspäätökset on tehty ennen tämän lain voimaantuloa.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vapaasta sivistystyöstä 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (632/1998) 30 §, sellaisena kuin se on laissa 1147/2000,
muutetaan 9 §:n 1 momentin suomenkielinen sanamuoto, 9 §:n 3 momentti, 11 §:n 5 ja 10 momentti, 15 §:n 2 momentti ja 20 §, sekä
lisätään 13 §:n 1 momenttiin uusi 1 a kohta ja lakiin uusi 13 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

9 §

Valtionosuuden määrä

Kansanopiston, kansalaisopiston ja kesäyliopiston ylläpitäjälle myönnetään valtionosuutta 57 prosenttia sekä opintokeskuksen ja liikunnan koulutuskeskuksen ylläpitäjälle 65 prosenttia 8 §:n mukaan lasketusta markkamäärästä.

Opintokeskukselle myönnetään asetuksella säädetyt ehdot täyttäviä opintokerhoja varten valtionosuutena markkamäärä, joka saadaan kertomalla opintokeskukselle vahvistettujen opintokerhotuntien määrällä asianomaisen ministeriön kullekin vuodelle määräämä opintokerhotunnin hinta.

Ehdotus

9 §

Valtionosuuden määrä

Kansanopiston, kansalaisopiston ja kesäyliopiston ylläpitäjälle myönnetään valtionosuutta 57 prosenttia sekä opintokeskuksen ja liikunnan koulutuskeskuksen ylläpitäjälle 65 prosenttia 8 §:n mukaan lasketusta *euromäärästä*.

Opintokeskukselle myönnetään asetuksella säädetyt ehdot täyttäviä opintokerhoja varten valtionosuutena *euromäärä*, joka saadaan kertomalla opintokeskukselle vahvistettujen opintokerhotuntien määrällä *opetusministeriön* kullekin vuodelle määräämä opintokerhotunnin hinta.

11 §

Yksikköhinta

Kansalaisopistojen yksikköhintojen keskimääräisen markkamäärän vahvistamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 16 §:ssä säädetään. Opetustunnin yksikköhinta kansalaisopistoille lasketaan asutusrakenteeltaan erilaisissa kunnissa sijaitseville kansalaisopistoille joka toinen vuosi

Kansalaisopistojen *keskimääräisen yksikköhinnan* vahvistamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 16 §:ssä säädetään. Opetustunnin yksikköhinta kansalaisopistoille lasketaan asutusrakenteeltaan erilaisissa kunnissa sijaitseville kansalaisopistoille joka toinen vuosi jakamalla

Voimassa oleva laki

Ehdotus

jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltäneenä kalenterivuonna asutusrakenteeltaan samanlaisissa kunnissa sijaitsevien kunnallisten ja yksityisten kansalaisopistojen toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset samojen opistojen sinä vuonna pidettyjen opetustuntien määrällä. Kahden tai useamman kunnan ylläpitämän kansalaisopiston yksikköhinta lasketaan sijaintikunnan asutusrakenteen mukaan.

Jos kansanopisto tai liikunnan koulutuskeskus toimii toiminnan laajuus huomioon ottaen olennaisessa määrin vuokratiloissa, yksikköhintaa voidaan vuosittain korottaa markkamäärällä, joka lasketaan jakamalla asianomaisen ministeriön valtiosuuden laskentaperusteeksi vahvistama vuosivuokra oppilaitoksen 10 §:ssä tarkoitettujen opiskelijaviikkojen tai opiskelijavuorokausien määrällä.

yksikköhinnan määräämistä edeltäneenä kalenterivuonna asutusrakenteeltaan samanlaisissa kunnissa sijaitsevien kunnallisten ja yksityisten kansalaisopistojen toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset samojen opistojen sinä vuonna pidettyjen opetustuntien määrällä. Kahden tai useamman kunnan ja kuntayhtymän ylläpitämän kansalaisopiston yksikköhinta lasketaan sijaintikunnan asutusrakenteen mukaan.

Jos kansanopisto tai liikunnan koulutuskeskus toimii toiminnan laajuus huomioon ottaen olennaisessa määrin vuokratiloissa, yksikköhintaa voidaan vuosittain korottaa euromäärällä, joka lasketaan jakamalla *opetusministeriön* valtiosuuden laskentaperusteeksi vahvistama vuosivuokra oppilaitoksen 10 §:ssä tarkoitettujen opiskelijaviikkojen tai opiskelijavuorokausien määrällä.

13 §

Yksikköhintoja laskettaessa huomiotta jätettävät kustannukset

Yksikköhintoja laskettaessa käyttökustannuksina ei pidetä:

1 a) tavarain ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa;

13 a §

Arvonlisäveron huomioiminen yksityisen oppilaitoksen ylläpitäjän yksikköhinnassa

Kansalaisopistojen, kansanopistojen, valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten ja opintokeskusten yksikköhintoja korotetaan yksityisen oppilaitoksen ylläpitäjän osalta siten, että korotus vastaa yksityisten oppilaitosten ylläpitäjien maksamien arvonlisäverojen osuutta yksityisille oppilaitosten ylläpitäjille kustakin oppilaitosmuodosta aiheutuneista arvonlisäverottomista kustannuksista.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua korotusta ei oteta huomioon vahvistettaessa kansa-

laisopistoille keskimääräistä yksikköhintaa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 16 §:n 1 momentin mukaisesti eikä määrättäessä kansalaisopistojen yksikköhintoja mainitun pykälän 2 momentin mukaisesti.

15 §

Valtionavustus perustamishankkeeseen

Perustamishankkeena pidetään hanketta, jonka arvioidut kokonaiskustannukset ovat vähintään valtioneuvoston vahvistaman markkamäärän suuruiset. Perustamishankkeena pidetään myös erillistä toiminnallisen kokonaisuuden muodostamaa kalusto- ja opetusvälinehankintaa, jonka arvioidut kokonaiskustannukset ovat vähintään asianomaisen ministeriön vahvistaman markkamäärän mukaiset.

Perustamishankkeena pidetään hanketta, jonka arvioidut kokonaiskustannukset ovat vähintään valtioneuvoston vahvistaman *euromäärän* suuruiset. Perustamishankkeena pidetään myös erillistä toiminnallisen kokonaisuuden muodostamaa kalusto- ja opetusvälinehankintaa, jonka arvioidut kokonaiskustannukset ovat vähintään *opetusministeriön* vahvistaman *euromäärän* mukaiset.

20 §

Suorituksen maksamatta ja perimättä jättäminen

Alle 10 000 markan suuruista tämän lain nojalla annettuun päätökseen perustuvaa suoritusta ei makseta eikä peritä takaisin.

20 §

Suorituksen maksamatta ja perimättä jättäminen

Alle 1 700 euron suuruista tämän lain nojalla annettuun päätökseen perustuvaa suoritusta ei makseta eikä peritä takaisin.

30 §

Kansalaisopistojen ja liikunnan koulutuskeskusten yksikköhinnat vuosina 2001 ja 2002

Kansalaisopistojen yksikköhintojen määrittämisestä vuosille 2001 ja 2002 on soveltuvin osin voimassa, mitä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) 65 §:ssä säädetään.

Valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten yksikköhinnat vuodeksi 2001 laskeetaan siten, että vuodelle 2000 määrättyä ja kustannustason muutoksella tarkistettua yk-

30 §

Kansalaisopistojen ja liikunnan koulutuskeskusten yksikköhinnat vuosina 2001 ja 2002

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

sikköhintaa korotetaan viidellä prosentilla. Vuodeksi 2002 yksikköhinnat lasketaan siten, että vuodelle 2001 määrättyä ja kustannustason muutoksella tarkistettua yksikköhintaa korotetaan kolmella prosentilla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Sen estämättä, mitä tämän lain 13 ja 13 a §:ssä säädetään, kansalaisopistojen keskimääräinen yksikköhinta sekä kansalaisopistojen, kansanopistojen, valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten ja opintokeskusten yksikköhinnat vuodelle 2002 lasketaan arvonlisäverollisten kustannusten perusteella. Kunnan ja kuntayhtymän valtionrahoituksen perusteena käytettävä yksikköhinta vuodelle 2002 lasketaan kuitenkin siten, että arvonlisäverollisten kustannusten perusteella lasketusta yksikköhinnasta vähennetään arvonlisävero-osuutena kansalaisopistossa ja kesäyliopistossa 1,92 prosenttia sekä kansanopistossa 5,00 prosenttia.

Valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten yksikköhinnat lasketaan vuodelle 2002 vuoden 1999 toteutuneiden kustannusten perusteella ja vuodelle 2003 vuoden 2001 toteutuneiden kustannusten perusteella.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki**ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammatillisesta koulutuksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (630/1998)
8 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

8 §

Koulutuksen järjestäjät

Asianomainen ministeriö voi myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan koulutuksen järjestämiseen.

Ehdotus

8 §

Koulutuksen järjestäjät

Opetusministeriö voi myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle taikka valtion liikelaitokselle luvan koulutuksen järjestämiseen.

---

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

*Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimen-
piteisiin.*

4.

Laki**ammattillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (631/1998) 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Koulutuksen järjestäjät

Asianomainen ministeriö voi myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan ammattitutkintoon ja erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen ja ammatillisen lisäkoulutuksen järjestämiseen. Luvan myöntämisestä näyttötutkintona suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon valmistavan koulutuksen järjestämiseen on voimassa, mitä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 9 §:ssä säädetään.

Ehdotus

4 §

Koulutuksen järjestäjät

Opetusministeriö voi myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle taikka valtion liikelaitokselle luvan ammattitutkintoon ja erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen ja ammatillisen lisäkoulutuksen järjestämiseen. Luvan myöntämisestä näyttötutkintona suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon valmistavan koulutuksen järjestämiseen on voimassa, mitä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 9 §:ssä säädetään.

 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

5.

Laki**opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta
annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta 21 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1211/2000) voimaantulosäännöksen 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Koulutuksen järjestäjälle, joka on tämän lain voimaan tullessa saanut tämän lain voimaan tullessa voimassa olleessa 43 §:n 3 momentissa säädettyä valtionavustusta maksullisena palvelutoimintana järjestettävään koulutukseen, myönnetään vuonna 2001 valtionavustusta vuoden 2000 valtionavustusta vastaava markkamäärä. Vuonna 2002 valtionavustusta myönnetään kaksi kolmasosaa ja vuonna 2003 yksi kolmasosa vuoden 2000 valtionavustuksesta. Jos koulutuksen järjestäjä lopettaa toimintansa, tässä momentissa tarkoitettua avustusta myönnetään toiminnan päättymiseen saakka toiminta-aikaa vastaavana suhteellisena osuutena vuotuisesta avustuksesta.

Ehdotus

Koulutuksen järjestäjälle, joka on vuonna 2000 saanut *opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998)* 43 §:n 3 momentissa, *sellaisena kuin se oli laissa 1186/1998*, tarkoitettua valtionavustusta maksullisena palvelutoimintana järjestettävään koulutukseen, myönnetään vuonna 2002 valtionavustusta vuoden 2000 valtionavustusta vastaava markkamäärä. Vuonna 2003 valtionavustusta myönnetään kaksi kolmasosaa ja vuonna 2004 yksi kolmasosa vuoden 2000 valtionavustuksesta. Jos koulutuksen järjestäjä lopettaa toimintansa, tässä momentissa tarkoitettua avustusta myönnetään toiminnan päättymiseen saakka toiminta-aikaa vastaavana suhteellisena osuutena vuotuisesta avustuksesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

6.

Laki**työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta
annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta 21 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1213/2000) voimaantulosäännöksen 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Hankittaessa koulutusta koulutuksen järjestäjältä, joka on tämän lain voimaan tullessa saanut opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) 43 §:n 3 momentissa säädettyä valtionavustusta maksullisena palvelutoimintana järjestettävään koulutukseen, koulutuksen hintaa määriteltäessä otetaan vähennyksenä huomioon opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain (1211/2000) voimaantulosäännöksen 2 momentissa säädettyä valtionavustusta vastaava osuus koulutuksen hankintakustannuksista vuosina 2001—2003.

Ehdotus

Hankittaessa koulutusta koulutuksen järjestäjältä, joka on vuonna 2000 saanut opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) 43 §:n 3 momentissa, sellaisena kuin se oli laissa 1186/1998, tarkoitettua valtionavustusta maksullisena palvelutoimintana järjestettävään koulutukseen, koulutuksen hintaa määriteltäessä otetaan vähennyksenä huomioon opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annetussa laissa (/) säädettyä valtionavustusta vastaava osuus koulutuksen hankintakustannuksista vuosina 2002—2004.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.